

Vlaams
Parlement

stuk **2241** (2013-2014) – Nr. 1
ingediend op 21 oktober 2013 (2013-2014)

Beleidsbrief

Cultuur

Beleidsprioriteiten 2013-2014

ingediend door mevrouw Joke Schauvliege,
Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	2
LIJST MET AFKORTINGEN	5
MANAGEMENTSAMENVATTING	7
DEEL 1: STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN	9
SD 1: Duurzaam beleid voeren	9
➤ SD 1: Realisaties 2013	9
➤ SD 1: Prognose 2014	10
SD 2: Participatie en diversiteit als motoren voor vernieuwing verankeren	10
➤ SD 2: Realisaties 2013	10
➤ SD 2: Prognose 2014	12
SD 3: E-cultuur en digitalisering bevorderen	13
➤ SD 3: Realisaties 2013	13
➤ SD 3: Prognose 2014	14
SD 4: Competentieverwerving en -waardering stimuleren	15
➤ SD 4: Realisaties 2013	15
➤ SD 4: Prognose 2014	16
SD 5: Aandacht voor cultuurmanagement en een culturele economie	17
➤ SD 5: Realisaties 2013	17
➤ SD 5: Prognose 2014	18
SD 6: Internationaal cultuurbeleid versterken	19
➤ SD 6: Realisaties 2013	19
➤ SD 6: Prognose 2014	20
SD 7: Eco-cultuur initiëren	22
➤ SD 7: Realisaties 2013	22
➤ SD 7: Prognose 2014	22
DEEL 2: OPERATIONELE DOELSTELLINGEN (SECTORAAL CULTUURBELEID)	23
Hoofdstuk 2.1: Sociaal-cultureel volwassenenwerk en lokaal cultuurbeleid	23
OD 1: Toepassing van de beleidsinstrumenten (in het sociaal-cultureel volwassenenwerk)	23
➤ OD 1: Realisaties 2013	23
➤ OD 1: Prognose 2014	23
OD 2: Impulsen geven op basis van prioriteiten	24
➤ OD 2: Realisaties 2013 en prognose 2014	24
OD 3: Uitvoering geven aan en evalueren van het Participatiedecreet	24
➤ OD 3: Realisaties 2013	24
➤ OD 3: Prognose 2014	25
OD 4: Effecten Amateurkunstendecreet in kaart brengen	25

➤ OD 4: Realisaties 2013	26
➤ OD 4: Prognose 2014	26
OD 5: Uitvoering geven aan het Circusdecreet	26
➤ OD 5: Realisaties 2013	26
➤ OD 5: Prognose 2014	27
OD 6: Blinde vlekken wegwerken in het kader van het Decreet Lokaal Cultuurbeleid	27
➤ OD 6: Realisaties 2013	27
➤ OD 6: Prognose 2014	28
OD 7: Ontwikkeling van de digitale bibliotheek	29
➤ OD 7: Realisaties 2013	29
➤ OD 7: Prognose 2014	29
OD 8: Herdefiniëren van de rol en de opdrachten van de steunpunten en bovenbouworganisaties	30
➤ OD 8: Realisaties 2013 en prognose 2014	30
OD 9: Afstemmen van registratie- en rapporteringssystemen	30
➤ OD 9: Realisaties 2013	30
➤ OD 9: Prognose 2014	31
OD 10: Evalueren en bijsturen	31
➤ OD 10: Realisaties 2013 en prognose 2014	31
Hoofdstuk 2.2: Kunsten en Erfgoed	32
OD 11: Het kunstenlandschap in kaart brengen	32
➤ OD 11: Realisaties 2013	32
➤ OD 11: Prognose 2014	32
OD 12: Evenwichtiger verhouding tussen structurele en projectmatige subsidies	33
➤ OD 12: Realisaties 2013	33
➤ OD 12: Prognose 2014	33
OD 13: Alternatieve pistes voor financiering onderzoeken	33
➤ OD 13: Realisaties 2013	33
➤ OD 13: Prognose 2014	34
OD 14: Afstemming productie, aanbod en spreiding	35
➤ OD 14: Realisaties 2013	35
➤ OD 14: Prognose 2014	35
OD 15: Extra aandacht voor de beginnende en individuele kunstenaar	35
➤ OD 15: Realisaties 2013	35
➤ OD 15: Prognose 2014	37
OD 16: Inzetten op bewaring en ontsluiting van het erfgoed	38
➤ OD 16: Realisaties 2013	38
➤ OD 16: Prognose 2014	40
OD 17: Internationale ambitie met de "Collectie Vlaanderen"	41
➤ OD 17: Realisaties 2013	41
➤ OD 17: Prognose 2014	42
OD 18: Verdere implementatie van het Cultureel-erfgoeddecreet	43
➤ OD 18: Realisaties 2013	43
➤ OD 18: Prognose 2014	44
OD 19: Digitalisering en nieuwe vormen van ontsluiting aanmoedigen	44
➤ OD 19: Realisaties 2013	44
➤ OD 19: Prognose 2014	45
OD 20: Participatie bevorderen door evenementen	46
➤ OD 20: Realisaties 2013	46
➤ OD 20: Prognose 2014	46

OD 21: De eigen instellingen blijven ondersteunen	46
➤ OD 21: Realisaties 2013	46
➤ OD 21: Prognose 2014	48
Hoofdstuk 2.3: Instellingen van de Vlaamse Gemeenschap	50
OD 22: Het begrip “grote instellingen” afbakenen	50
➤ OD 22: Realisaties 2013	50
➤ OD 22: Prognose 2014	50
OD 23: Werken aan een geïntegreerd letterenbeleid	51
➤ OD 23: Realisaties 2013	51
➤ OD 23: Prognose 2014	51
OD 24: Blijvend ondersteunen van de Vlaamse audiovisuele sector en het Vlaams Audiovisueel Fonds	51
➤ OD 24: Realisaties 2013	51
➤ OD 24: Prognose 2014	52
Hoofdstuk 2.4: Ondersteuning en samenwerking	53
OD 25: Investeren in culturele infrastructuur	53
➤ OD 25: Realisaties 2013	53
➤ OD 25: Prognose 2014	53
OD 26: Natuur en cultuur vinden elkaar	54
➤ OD 26: Realisaties 2013	54
➤ OD 26: Prognose 2014	54
OD 27: Cultuur geeft werk	55
➤ OD 27: Realisaties 2013	55
➤ OD 27: Prognose 2014	55
OD 28: Naar een doelgerichte samenwerking met andere bestuursniveaus	56
➤ OD 28: Realisaties 2013	56
➤ OD 28: Prognose 2014	57
Bijlagen	59

Lijst met afkortingen

A

ACCE	Ambtelijke Coördinatie Cultuureducatie
ACCR	European Association of Cultural Centres in Historic Buildings
ACEnet	Europees ambtenarennetwerk inzake kunst- en cultuureducatie
ANB	Agentschap voor Natuur en Bos

B

BAM	Instituut voor Beeldende, Audiovisuele en Mediakunst
BOZAR	Paleis voor Schone Kunsten

C

CCS	Culturele en Creatieve Sectoren
CcinC	Cultuurcentra in Cijfers
CCP	Cultuur Contactpunt Vlaanderen
CJSM	Cultuur, Jeugd, Sport en Media
CNEAI	Centre National Edition Art Image
CVN	Commissie Vlaanderen-Nederland

E

ECP	Europa voor de Burger-contactpunt Vlaanderen
ENCE	Expertisenetwerken CultuurEducatie
EU	Europese Unie
EVC	Erkenning van Verworven Competenties

F

FARO	Vlaams Steunpunt voor Cultureel Erfgoed
FEST	Federation for European StoryTelling
FeVlado	Federatie van Vlaamse DovenOrganisaties
FMC	Frans Masereel Centrum
FoCI	Fonds Culturele Infrastructuur
FOD	Federale Overheidsdienst

H

HUB	Hogeschool-Universiteit Brussel
-----	---------------------------------

I

IBBT	Interdisciplinair Instituut voor Breedband Technologie
ICCD	Internationaal Cultuurbeleid en Culturele Diplomatie
ICE	databank voor het immaterieel cultureel erfgoed
ISCP	International Studio & Curatorial Program
IWT	Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie

J

JOP	Jeugdonderzoeksplatform
-----	-------------------------

K

KANTL	Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde
KBVV	Koninklijk Ballet van Vlaanderen
KIK	Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium
KMSKA	Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen

L

LOCUS Steunpunt voor bibliotheken, cultuur- en gemeenschapscentra en lokaal cultuurbeleid

M

MCV Muziekcentrum Vlaanderen
MAS Museum aan de Stroom
MSK Gent Museum voor Schone Kunsten Gent

N

NICC Nieuw Internationaal Cultureel Centrum
NTU Nederlandse Taalunie

O

OD operationele doelstelling
oKo overleg Kunstenorganisaties

P

PBS Provinciaal Bibliotheekstelsel
MV Participatiemaatschappij Vlaanderen
PSI Public Sector Information

S

SARC Strategische Adviesraad Cultuur, Jeugd, Sport en Media
SALK Strategisch Plan voor Limburg in Kwadraat
SD strategische doelstelling
Socius Steunpunt voor het sociaal-cultureel werk
STAM Stadsmuseum Gent

U

UNESCO United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization

V

VAF Vlaams Audiovisueel Fonds
VAi Vlaams Architectuurinstituut
VAPA Vlaams Actieplan Armoedebestrijding
VEP Vlaams e-boel Platform
VFL Vlaams Fonds voor de Letteren
VGC Vlaamse Gemeenschapscommissie
ViA Vlaanderen in Actie
VIA Vlaamse Intersectorale Akkoorden
VIAA Vlaams Instituut voor de Archivering en ontsluiting van Audiovisueel erfgoed
VKC Vlaamse Kunstcollectie
VKS Vlaamse Kwalificatiestructuur
VOBK Verenigde Organisaties Beeldende Kunst
VTi Vlaams Theaterinstituut
VUB Vrije Universiteit Brussel
VVBAD Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek, Archief en Documentatie
VVC Vereniging Vlaamse Cultuur- en gemeenschapscentra
VVSG Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten

Managementsamenvatting

Op 23 april 2014 zal het vijfde publieksmoment van het Cultuurforum 2020 in Leuven het sluitstuk vormen van een traject dat ik aan het begin van deze legislatuur heb opgestart om, samen met de cultuursector, het toekomstige cultuurbeleid in Vlaanderen mee vorm te geven. Dit publieksmoment zal een status quaestionis geven van de doorbraken van de strategische doelstellingen uit mijn Beleidsnota Cultuur 2009-2014. De UiTPAS, waarvoor ik in 2013 een cruciaal proefproject heb opgezet, is daar een van.

Het in 2013 ontwikkelde voorstel van het vernieuwde Kunstendecreet legt de nadruk op de kunstenaar en de volledige keten van creatie naar participatie. Het is schottenloos, beoordeelt op maat van de indiener en bevordert het ondernemerschap. Cultuur is immers vaak de motor tot innovatie over de grenzen van de kunstwereld heen. Ik wil stimulansen aanreiken om buiten de klassieke grenzen van de kunst te treden en de dialoog aan te gaan met andere domeinen en partners in binnen- en buitenland via projectsubsidies en tussenkomsten voor andere dan de niet-commerciële rechtspersonen. In 2014 zal ik de uitvoeringsbesluiten van dit decreet opmaken.

2013 was een cruciaal jaar voor de ontwikkeling van de UiTPAS, de innovatieve hefboom voor een doeltreffend en geïntegreerd lokaal vrijetijdsbeleid, met specifieke aandacht voor mensen die het moeilijk hebben om deel te nemen aan alle vormen van cultuur- en vrijetijdsbeleving. Voor hen creëert de UiTPAS extra kansen omdat ze aan kansentarief kunnen deelnemen aan een rijk aanbod en nieuwe en bestaande toeleidingsinitiatieven op elkaar worden afgestemd. Vanuit een geïntegreerd participatiebeleid werd participatie als beleidsprioriteit ook verankerd in de nieuwe decreten Lokaal Cultuurbeleid en het Kunstendecreet. Het Participatiedecreet werd geëvalueerd en aangepast.

Het afgelopen jaar werd een logisch vervolg gebreed aan de conceptnota “Groeien in cultuur”, ditmaal gericht op volwassenen: “Doorgroeien in cultuur”. De ontwikkeling van creativiteit en culturele competentie stopt immers niet op achttien jaar. Het is zelfs cruciaal om de talenten en competenties te blijven prikkelen en voeden als ze zich ten volle willen kunnen ontplooiën. De tweede nota, op 19 juli 2013 goedgekeurd door de Vlaamse Regering, zet eveneens een strategisch beleidskader uit met een toelichting bij de huidige beleidsvisie en doelstellingen, en focus op lopende en toekomstige acties en initiatieven. Cultuureducatie werd als noodzakelijke maatschappelijke hefboom verankerd in het decreet Lokaal Cultuurbeleid.

De instellingen van de Vlaamse overheid zijn volop in beweging. Zo breidt de nieuwe beheersovereenkomst met het Vlaamse Audiovisueel Fonds (VAF) het takenpakket uit. De fusie van de Vlaamse Opera met het Koninklijk Ballet van Vlaanderen is vanaf 1 januari 2014 een feit. Een nieuwe voorzitter en algemeen directeur zijn sinds 1 september 2013 aan de slag. Volgend jaar zullen de werking en de programmatie van beide instellingen voort op mekaar afgestemd worden.

Nog voor het einde van deze legislatuur wordt het geïntegreerd letterenbeleid afgerond door de toevoeging van een opdracht voor leesbevordering aan het Vlaams Fonds voor de Letteren (VFL). De ondersteuning van Stichting Lezen en leesbevorderingsprojecten zoals Leesweb zullen via het VLF lopen. Het overgangstraject van het Poëziecentrum zal vanaf 2014 volledig zijn afgerond. Om de topstukken in Vlaanderen te beschermen, heeft de Vlaamse Regering net voor het zomerreces op mijn initiatief het ontwerp van decreet over het buiten België brengen van

cultuurgoederen principieel goedgekeurd. Daarmee wordt het UNESCO '70-verdrag uitgevoerd om de ongeoorloofde invoer, uitvoer en overdracht van eigendom van cultuurgoederen te voorkomen, evenals de Europese Richtlijn hieromtrent. Het decreet kwam tot stand in overleg met de Franse Gemeenschap. Een meer gelijklopende regeling voor de uitvoer van cultuurgoederen maakt een betere bescherming van het roerend cultureel erfgoed in België mogelijk.

Het Vlaams Instituut voor de Archivering en ontsluiting van Audiovisueel erfgoed (VIAA) zal het Vlaamse erfgoed op een duurzame manier bewaren en ontsluiten voor de huidige en toekomstige generaties. De opstart betekent een eerste belangrijke stap in de richting van een Digitaal Archief Vlaanderen. Ik zal de cultuursector aanzetten om optimaal gebruik te maken van de infrastructuur en de diensten van het VIAA.

Het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen (KMSKA) ondergaat een grondige renovatie in het kader van een masterplan. In 2013 werd het interne depot opgeleverd. Het biedt plaats aan liefst 1.800 schilderijen, waaronder enkele van uitzonderlijk groot formaat. Het KMSKA toont zich hiermee pionier op het gebied van depotbeleid. In 2014 wordt de eerste fase van de uitvoering van het masterplan van het KMSKA voltooid. In een tweede fase zal de restauratie van het huidige museum worden aangepakt, de aanpassing van de technieken en de beveiligingsinstallaties, en de bouw van een verticaal museum.

Met de strategische nota Internationaal Cultuurbeleid tekende ik de krijtlijnen uit voor een internationaal beleid. Het legt de nadruk op samenwerking en synergie tussen de verschillende initiatieven en actoren die onze uitzonderlijke Vlaamse culturele rijkdom, hedendaags én historisch, in de wereld uitdragen. In 2013 heb ik gewerkt aan de implementatie van de strategische nota, onder meer door de oprichting van een strategisch managementcomité en de cel Cultuur Internationaal (CINT). Een kennisknooppunt zal functioneren als flexibel klankbord bij de beleidsvoorbereiding en -evaluatie. Ik zal voor het internationaal cultuurbeleid een brede focus hanteren die, naast de kunsten en het cultureel erfgoed, het sociaal-cultureel werk in al zijn aspecten integreert.

De belangrijkste doorbraak van het voorbije jaar is ongetwijfeld het cultureel samenwerkingsakkoord met de Franse Gemeenschap. Een historische stap in de relaties tussen de beide gemeenschappen.

DEEL 1: STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

Inleiding

De Beleidsbrief Cultuur 2013-2014 bouwt voort op de zeven strategische doelstellingen van de Beleidsnota Cultuur 2009-2014. De ateliers van het Cultuurforum 2020 hebben in 2009 deze strategische doelstellingen verfijnd en 30 doorbraken neergeschreven voor het cultuurbeleid voor Vlaanderen in 2020. Zowel de sector als ikzelf gingen de afgelopen jaren aan de slag met de doorbraken van deze ateliers.

SD 1: Duurzaam beleid voeren

Een duurzaam beleid is de rode draad in mijn Beleidsnota Cultuur 2009-2014. Ik kies voor een maximale continuïteit en maak gerichte keuzes voor de toekomst, gesteund op overleg, cijfergegevens en monitoring van relevante beleidsinformatie en wetenschappelijk onderzoek.

➤ SD 1: Realisaties 2013

Op 27 mei 2013 organiseerde ik in BUDA Kortrijk het vierde publieksmoment van het Cultuurforum 2020, dat deel uitmaakt van Vlaanderen in Actie (ViA). De veertien interactieve sessies die onder meer duurzaamheid, het internationale cultuurbeleid binnen een Europees kader en creatieve partnerschappen behandelden, prikkelden de deelnemers tot een dialoog met zowel de sprekers en deskundigen als hun collega's uit de brede cultuursector.

Tijdens de sessie "kennisgebaseerd beleid en de praktijk" werd het Repertorium wetenschappelijk onderzoek voorgesteld. Het online repertorium moet ertoe bijdragen dat onderzoeksresultaten ontsloten en maximaal benut worden. Het bundelt het lopend onderzoek over cultuur(beleid) in Vlaanderen en maakt het op een gebruiksvriendelijke manier beschikbaar voor praktijk en beleid.

Onderzoeksresultaten worden stelselmatig en geïntegreerd opgevolgd. Een monitoringinstrument laat toe alle beleidsdoelstellingen entiteitoverschrijdend op een meer efficiënte en eenduidige wijze periodiek op te volgen en erover te rapporteren.

In het najaar 2013 implementeerde het Agentschap Kunsten en Erfgoed het project Online indienen van Adviezen (OLIAD) zodat het adviseringsproces van subsidiedossiers deels digitaal kan verlopen. Via een webportaal krijgen de commissieleden toegang tot de digitale dossiers. In de toekomst kunnen ook aanvragers hun subsidieaanvraag digitaal indienen en opvolgen.

Een goede werking van het Steunpunt voor beleidsrelevant onderzoek Cultuur is essentieel. De resultaten van het wetenschappelijk onderzoek dienen als input voor mijn beleid. Omwille van efficiëntiewinsten sloten het Steunpunt Cultuur en het Steunpunt Jeugdonderzoekplatform (JOP) een samenwerkingsovereenkomst om een gezamenlijke dataverzameling bij scholen op te zetten. Ik gaf het Steunpunt Cultuur de opdracht voor een onderzoek naar sociaal-artistieke praktijken in Vlaanderen en voor de evaluatie van het UiTPAS-proefproject in Aalst. Een gemengde stuurgroep voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media maakte de nodige voorbereidingen om vanaf januari 2014 te starten met de derde Participatiesurvey. Dit unieke longitudinaal onderzoek laat toe trends kwalitatief en kwantitatief te duiden.

Een *evidence based* beleid is belangrijk. Om evoluties in kaart te brengen moet gegevensverzameling onverminderd worden gestimuleerd en bestaande dataverzamelingen en gegevensregistratie worden gevaloriseerd.

Het structureel overleg van de kunstensteunpunten met diverse actoren op het vlak van gegevensverzameling over de kunsten in Vlaanderen werd begin 2013 uitgebreid naar de gehele cultuursector. Het Onderzoekspatform Cultuur brengt lopend en gerealiseerd cultuuronderzoek samen in het digitaal repertorium cultuur.

➤ **SD 1: Prognose 2014**

De voorbereidingen voor het vijfde publieksmoment van het Cultuurforum 2020 zijn opgestart. We ontmoeten elkaar opnieuw op woensdag 23 april 2014 in de Schouwburg in Leuven. Daar blikken we terug op het parcours dat we de voorbije jaren hebben doorlopen, en kijken we vooral vooruit naar toekomstige uitdagingen voor cultuur en het cultuurbeleid. Het cultuurdebat dat het Cultuurforum heeft aangezwengeld, mag niet stilvallen.

Begin december 2014 wordt de dataset opgeleverd van de Participatiesurvey. Dan kunnen de eerste analyses worden gemaakt van de antwoorden van de meer dan 3.000 Vlamingen tussen 14 en 85 jaar, die zullen hebben deelgenomen aan de derde grootschalige, wetenschappelijk gefundeerde enquête over hun kunsten- en cultuurparticipatie, deelname aan het verenigingsleven, hun sportgedrag en hun verhouding tot de media.

Het Onderzoekspatform Cultuur maakte afspraken om de opgebouwde expertise nog meer te delen. In 2013-2014 wordt gewerkt rond het thema: hoe kunnen we de maatschappelijke meerwaarde van cultuur meer zichtbaar maken?

Naast de kredieten ter uitvoering van de operationele doelstellingen die deze strategische doelstelling ondersteunen zijn kredieten voor de uitvoering van deze strategische doelstelling ook terug te vinden onder begrotingsartikel HB0/1HC-H-2-H/WT - Werking en toelagen - Ondersteuning beleidsvoorbereiding, -uitvoering en -evaluatie.

SD 2: Participatie en diversiteit als motoren voor vernieuwing verankeren

➤ **SD 2: Realisaties 2013**

2013 was een cruciaal jaar voor de ontwikkeling van de UiTPAS, één van de twaalf prioriteiten van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding¹. De UiTPAS is een innovatieve hefboom die vanuit Vlaanderen wordt aangeboden om lokaal een doeltreffend en geïntegreerd vrijetijdsbeleid te ontwikkelen, met specifieke aandacht voor mensen die zich in de marge van de samenleving bevinden en het moeilijk hebben deel te nemen aan alle vormen van cultuur- en vrijetijdsbeleving. Voor hen creëert de UiTPAS extra kansen omdat ze aan kansentarieven kunnen deelnemen aan een rijk aanbod en nieuwe en bestaande toelatingsinitiatieven op elkaar worden afgestemd.

¹ Zie ook OD 7.1 van het Vlaams jeugdbeleidsplan (OD 7.1).

Het proefproject, in juni 2012 gelanceerd in de pilootregio Aalst, Erpe-Mere, Haaltert en Lede, liep het voorbije jaar succesvol voort. Dat tonen niet alleen de cijfers: eind augustus 2013 waren er meer dan 8.760 UiTPAS-houders, waarvan 3.500 deelnemen aan kansentarifief. Zij kunnen participeren aan alle activiteiten van 13 bovenlokale partnerorganisaties en 360 lokale vrijetijdsverenigingen en -organisaties. Een door KPMG uitgevoerde studie toont aan dat een uitrol naar andere steden, gemeenten of intergemeentelijke samenwerkingsverbanden realistisch en haalbaar is, zowel wat de organisatie als wat de financiële en personele middelen betreft.

In het kader van het Vlaamse gelijkekansenbeleid lieten 12 Vlaamse cultuurorganisaties de toegankelijkheid van hun infrastructuur screenen. De resultaten komen in de databank Toegankelijk Vlaanderen waarin eindgebruikers kunnen opzoeken of de infrastructuur van een specifieke organisatie bereikbaar, toegankelijk en bruikbaar is voor personen met een motorische, visuele of auditieve beperking. In het nieuwe reglement voor de subsidiëring van culturele en jeugdinfrastructuur met bovenlokaal belang werd toegankelijkheid opgenomen als één van de criteria. Nog in het kader van het Vlaamse gelijkekansenbeleid ondersteunde ik verschillende doelgroepenorganisaties en –initiatieven, zowel binnen sectorale regelgeving als in het kader van het participatiebeleid. Door de ondersteuning van, onder meer, Zicht op Cultuur, KVG, VFG, Vijftact, Fevlado, Platform K en Intro werken we dagelijks aan een steeds meer inclusieve cultuursector.

Ik bleef de cultuursector oproepen om hun engagement voor etnisch-culturele diversiteit kenbaar te maken door het ondertekenen van een engagementsverklaring. Al 47 organisaties sloten zich hierbij aan.

De databank ‘Iedereen kan zetelen’ werd ingezet bij de hersamenstelling van de beoordelingscommissies in het kader van het Cultureel-Erfgoeddecreet en bij de samenstelling van jury’s en adviescommissies.

In het voorstel van vernieuwd Kunstendecreet is participatie één van de vijf functies die kunstenorganisaties kunnen opnemen en is het een verplichte functie voor de grote kunsteninstellingen. Participatie wordt gedefinieerd als “ontwikkelen en toepassen van visie, concepten en processen die bijdragen tot de participatie, zowel als actieve deelname aan kunst als confronteren met kunst, met aandacht voor maatschappelijke en culturele diversiteit”. Elke functie zal worden beoordeeld op basis van specifieke criteria: kwaliteit van de participatieve concepten en methodieken, kwaliteit van de procesbegeleiding, betrokkenheid van de deelnemers. “Maatschappelijke en culturele diversiteit” is één van de zeven algemene beoordelingscriteria die gelden voor alle kunstenorganisaties, ongeacht de functie die ze opnemen. Op deze manier worden diversiteit en participatie nog sterker verankerd en gewaardeerd in het ondersteuningsbeleid voor de kunsten.

Op 17 november 2013 ging voor de tweede keer de Kunstendag voor Kinderen door. Een laagdrempelige ‘dag’ die meer mensen wil laten participeren aan de kunsten. In 62 gemeenten, verspreid in Vlaanderen, werden door 155 deelnemende organisaties niet minder dan 245 activiteiten georganiseerd. Door kinderen in gezinsverband aan te spreken, wil zo’n dag meer de kansarme en etnisch diverse publieksgroepen bereiken. De kunstenorganisaties worden uitgenodigd en uitgedaagd om na te denken over hoe ze kunst presenteren voor kinderen en hun gezin.

➤ **SD 2: Prognose 2014**

Om het kostenmodel en het uitrolscenario voor de UiTPAS te testen en ter ondersteuning van de eindevaluatie, wordt een aantal testcases uitgewerkt met enkele steden, gemeenten en interregionale samenwerkingsverbanden die op termijn met de UiTPAS van start willen gaan. Naast de onderzoeksresultaten van het participatieonderzoek in de pilootregio en de resultaten van de werkgroep met alle steunpunten en fondsen uit het culturele veld over de rol van de cultuuraanbieders en de toeleiding van mensen in armoede, zullen de resultaten van deze testfase leiden tot het finale evaluatiedossier dat ik in december 2013 op de Vlaamse Regering breng.

In februari 2014 verwacht ik van het Steunpunt Cultuur de resultaten van het onderzoek naar sociaal-artistieke praktijken. Het zal zicht geven op het sociaal-artistieke veld (veldanalyse) enerzijds en de impact van sociaal-artistieke projecten op het welbevinden van de deelnemers en de instrumenten die nodig zijn om dergelijke processen succesvol te begeleiden anderzijds.

In de loop van 2014 zullen alle acties met betrekking tot cultuur, opgenomen in het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding, worden afgerond. Het gaat in totaal om meer dan 20 punctuele acties, zoals de realisatie van het proefproject van de UiTPAS, de evaluatie en aanpassing van het Participatiedecreet met het oog op versterking van maatregelen voor kansengroepen en de aandacht voor armoede in beleidsbrieven en beheersovereenkomsten. Bij de organisatie van jaarlijks weerkerende evenementen zoals de Erfgoeddag en de Kunstendag voor Kinderen worden mensen in armoede op verschillende manieren betrokken door drempelverlagende initiatieven, door samenwerking en netwerking. Meerdere organisaties en initiatieven worden hiervoor ondersteund, bijvoorbeeld het Fonds Vrijetijdsparticipatie, Netwerk tegen Armoede, Demos en de lokale netwerken vrijetijdsparticipatie. Er is een vormingspakket over armoede voor cultuurprofessionals en in 2014 publiceren we de resultaten van een onderzoek naar de impact van sociaal-artistiek werk op het welbevinden van deelnemers met het oog op het zoeken naar een evenwicht tussen artistieke kwaliteit en sociaal effect. Het gehele beleid voor armoedebestrijding in en door cultuur komt tot stand dankzij een structureel georganiseerd armoedeoverleg in samenwerking met het Netwerk tegen Armoede en zijn lidverenigingen.

De engagementsverklaring etnisch-culturele diversiteit loopt voort. De verschillende acties van de organisaties die de engagementsverklaring ondertekenden, zullen ontsloten worden voor de rest van de cultuursector met het oog op kennisdeling.

Om de databank 'Iedereen kan zetelen' nog beter te kunnen inzetten, wordt deze grondig vernieuwd zodat de functionaliteiten nog beter aansluiten bij de behoeften van de gebruikers. Zowel de achterliggende infrastructuur als de pagina's krijgen een update.

De resultaten van de toegankelijkheidsscreenings van de cultuurinfrastructuur zullen ter beschikking van de sector worden gesteld. De verankering van diversiteit en participatie in het vernieuwde Kunstendecreet wordt geconcretiseerd in het uitvoeringsbesluit.

De Kunstendag voor Kinderen wordt een vaste waarde in het culturele jaar. In 2014 komt de nadruk nog meer te liggen op het betrekken van kansengroepen bij de activiteiten van dit gebeuren. We realiseren dit in samenwerking met OCMW's en welzijnsorganisaties. Een proefproject in de steden Antwerpen, Gent en Brussel wordt in 2014 uitgebreid naar heel Vlaanderen.

Naast de kredieten ter uitvoering van de operationele doelstellingen die deze strategische doelstelling ondersteunen zijn kredieten voor de uitvoering van deze strategische doelstelling ook terug te vinden onder begrotingsartikel HB0/1HC-H-2-D/WT en HB0/1HC-X-2-D/WT - Werking en toelagen - Diversiteits- en participatiebeleid.

SD 3: E-cultuur en digitalisering bevorderen

➤ SD 3: Realisaties 2013

Crowdsourcing is interessant gebleken om op een innovatieve manier aan publiekswerking te doen. Daarom zette ik samen met het Huis van Alijn het vervolgproject “Tijd voor 80” op. Dit project zet een stap verder door gebruik te maken van een breed scala aan sociale media. De resultaten werden gedocumenteerd in een inspirerend rapport.

In samenwerking met Creatief Schrijven krijgen schrijfliefhebbers het platform azertyfactor.be aangeboden dat hen en de professionele schrijfsector helpt in de zoektocht om het als auteur waar te maken. In het ontwikkelingstraject van deze online toepassing werden de juridische aspecten van dit virtuele schrijfplatform gedocumenteerd, zodat hieruit inspiratie voor toekomstige initiatieven kan worden gehaald.

Met Poppunt werd in het project “Mediazone” een uitgebreide mediaspeler ontwikkeld, gelinkt aan het vi.be platform, de Vlaamse online muziekscène. De nieuwe mediaspeler Mediazone ging online op 5 september en is bruikbaar in alle browsers en op mobiele toestellen. Via deze mediaspeler kan audiovisuele content makkelijk verzameld, bewaard en beheerd worden.

De website www.expertindeklas.be blijft net als voorgaande jaren online met een aanbod van ‘virtuele lessen’. In een vervolgtraject werd een proefproject opgezet waarbij de focus lag op kinderen met een beperkte mobiliteit enerzijds en kinderen met een autismespectrumstoornis anderzijds. De resultaten van dit proefproject zijn veelbelovend, getuige het enthousiasme van de kinderen zelf.

Met projecten zoals Opencultuurdata.be, Apps for Culture en iDROPS MuseumLab tonen we het belang van open data aan. Ter voorbereiding van Apps for Culture begeleidde een masterclass de kandidaat-dataleveranciers bij de terbeschikkingstelling van hun digitale content. Het Museumlab ging aan de slag met open data sets. Tijdens Apps for Culture ten slotte realiseerden ontwikkelaars applicaties met de beschikbare open cultuurdatasets.

Het project “Mediawijs werken met erfgoedbronnen op INgeBEELD” ambieert meer culturele content ter beschikking te stellen binnen INgeBEELD, het platform voor mediawijsheid van CANON Cultuurcel dat scholen toegang verleent tot audiovisueel materiaal. Met een nieuw ontwikkelde plug-in kunnen cultuurorganisaties met hun eigen standaarden en werkwijzen multimediaal materiaal in goede kwaliteit aanbieden aan scholen. Ter ondersteuning is er een hands-on begeleiding van de culturele partners die content willen aanbieden op het INgeBEELD-platform.

Om ons onderwijs, leerkrachten en leerlingen, nog meer aan te zetten om rond kunst te werken, stelt de digitale beeldbank www.lukasweb.be meer dan 8.800 beelden van kunstwerken uit de collecties van de Vlaamse musea, erfgoedinstellingen en kerken gratis ter beschikking aan leerlingen, studenten en lesgevers. Door deze online databank te openen voor educatieve

doeleinden, zullen deze bezoekers aangetrokken worden om naast een virtueel ook een fysiek bezoek aan onze musea te brengen.

Eind 2012 maakte de Vlaamse Regering substantiële middelen vrij voor de opstart van een Vlaams Instituut voor de Archivering en de ontsluiting van het Audiovisueel erfgoed (VIAA).

Door gerichte digitalisering en de creatie van digitale platformen en diensten zal het VIAA het Vlaamse erfgoed op een duurzame manier bewaren en ontsluiten voor de huidige en toekomstige generaties. Zelf maakte ik via het Fonds Culturele Infrastructuur (FoCI) 2 miljoen euro vrij voor de infrastructuur van het VIAA. De opstart van het VIAA betekent een eerste belangrijke stap in de richting van een Digitaal Archief Vlaanderen.

2013 was een opstartjaar voor het VIAA. Ondertussen is het op kruissnelheid gekomen door de samenstelling van het team, de lancering van de website en het uitschrijven van de bestekken voor hosting, hardware en digitalisering.

Het auteursrecht in een digitale samenleving plaatst cultuurinstellingen voor grote uitdagingen. Op 3 juli kwamen een tiental experts samen om over de verschillende componenten van het auteursrechtelijke spectrum te discussiëren. Op basis van deze rondetafel werden de contouren geschetst van een mogelijk overlegplatform. Dit overlegplatform krijgt stilaan vorm. Dit is een belangrijke stap. Er was een aftoetsing bij de betrokkenen (gebruikers en rechthebbenden) en de signalen zijn positief.

In de eerste helft van 2013 werden enkele elementaire diensten van de basisinfrastructuur voor het Vlaamse e-boekplatform in gebruik genomen. De innovatieve prototypes werden opgeleverd tegen de zomer van 2013. Samen met de uitgeverijen werd een pilootproject uitgewerkt waarop bibliotheken kunnen inschrijven voor het uitlenen van e-boeken.

➤ **SD 3: Prognose 2014**

Het overlegplatform in het kader van het auteursrecht wordt geïmplementeerd.

Het belang van open data voor de cultuursector zal in de toekomst enkel toenemen. Sensibilisering blijft noodzakelijk.

Digitale publicaties ontsnappen momenteel grotendeels aan de aandacht van de erfgoedinstellingen. Om te voorkomen dat er een ‘digitaal zwart gat’ in het collectief geheugen ontstaat, is een beleid en een gecoördineerde werking rond verzameling en beheer van ‘born-digital’ publicaties nodig. In 2014 stellen we een stappenplan op dat moet resulteren in een kader voor het deponeren van digitale publicaties.

Een ander belangrijk thema is de integratie en ontsluiting van collectiedata uit verschillende databanken. Een aantal technische obstakels bemoeilijkt een koppeling en optimale doorstroming van informatie tussen de verschillende collecties. Daarom starten we een project op waarbij de collectiedata uit de databanken van de partners van de Vlaamse Kunstcollectie (VKC), Contemporary Art Heritage Flanders, Lukas en de Collectie Vlaamse Gemeenschap als één geheel doorzoekbaar worden gemaakt.

Er wordt een nieuwe website voor de adviescommissie Vlaamse Gebarentaal gelanceerd. Deze website moet de zichtbaarheid van de adviescommissie verhogen en een groter draagvlak voor de

Vlaamse Gebarentaal creëren door te informeren over de thema's en standpunten van de commissie en haar werkzaamheden, aangevuld met relevante initiatieven m.b.t. de Vlaamse Gebarentaal.

In 2014 moeten alle noodzakelijke stappen in kaart zijn gebracht voor de eventuele verzelfstandiging van het VIAA. De cultuursector wordt gestimuleerd om optimaal gebruik te maken van de infrastructuur en de diensten van het VIAA. Het biedt immers heel wat opportuniteiten voor de ruimere ontsluiting van het rijke Vlaamse erfgoed. Het geïnventariseerde materiaal binnen de cultuursector zal volgens een meerjarenplanning worden gedigitaliseerd. Specifieke aandacht gaat hierbij naar het materiaal over Wereldoorlog I. Actoren als FARO, PACKED, Lukas, VKC en de Vlaamse Erfgoedbibliotheek worden nauw betrokken bij het verder uittekenen van de werking van VIAA.

In dat kader streven we ook naar een vlotte samenwerking tussen de Vlaamse cultuurinstellingen en het digitaal archief op Europees niveau, 'Europeana'.

Naast de kredieten ter uitvoering van de operationele doelstellingen die deze strategische doelstelling ondersteunen zijn kredieten voor de uitvoering van deze strategische doelstelling ook terug te vinden onder begrotingsartikel HB0/1HC-H-2-C/WT - Werking en toelagen - E-cultuur en digitalisering bevorderen.

SD 4: Competentieverwerving en -waardering stimuleren

➤ SD 4: Realisaties 2013

"In 2020 is leren in en door cultuur in Vlaanderen een absolute topprioriteit," zo luidde de missie van het Atelier 'Competentieverwerving en -waardering stimuleren' van het Cultuurforum 2020. Ik engageerde mij, samen met mijn collega-minister bevoegd voor Jeugd en Onderwijs, om op een structurele en duurzame manier te werken aan kwaliteitsvolle cultuureducatie voor iedereen². Het afgelopen jaar breiden wij een logisch vervolg aan de conceptnota "Groeien in cultuur", gericht op volwassenen: "Doorgroeien in cultuur", die op 19 juli 2013 werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Beide nota's geven een strategisch beleidskader met een toelichting bij de huidige beleidsvisie en doelstellingen, en focus op lopende en toekomstige acties en initiatieven.

Een van die acties betreft de optimalisering van de beleidsinstrumenten m.b.t. cultuureducatie. Een commissie van experts screende de regelgeving binnen cultuur en jeugd, en bereidt een kwaliteitskader cultuureducatie voor. Deze commissie stelde haar tussentijdse resultaten voor tijdens twee klankbordmomenten, één in het voorjaar (tijdens de vierde editie van het Cultuurforum 2020) en één in het najaar, en gaf de kans hierop feedback te leveren. In april 2014 worden de definitieve resultaten opgeleverd.

Een andere actie is de ondersteuning van 7 expertisenetwerken cultuureducatie (ENCE) met een regionale uitstraling. De ENCE ontwikkelen expertise i.v.m. cultuureducatie, wisselen kennis uit en stemmen vraag en aanbod op elkaar af. Ze overleggen hiervoor onderling en werken

² Met deze gezamenlijke inzet op cultuureducatie werk ik mee aan het Vlaams Jeugdbeleidsplan (OD 16.1).

complementair aan de ankerpunten cultuureducatie op Vlaamse niveau, Ambtelijke Coördinatieceel CultuurEducatie (ACCE) en CANON Cultuurcel. In het voorjaar 2013 werkten deze ENCE aan de uitvoering van hun eerste jaaractieplan. Na een voortgangsrapportage halverwege 2013 ging in september hun tweede werkingsjaar in.

De meerjarenplanning en beheers- en beleidscyclus biedt een ideale opstap om cultuureducatie als noodzakelijke maatschappelijke hefboom te verankeren in het gemeentelijk of stedelijk beleid. Op 23 oktober 2013 organiseerden LOCUS, ACCE en het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media, CANON Cultuurcel, Vitamine C, de Ambrassade en de stad Antwerpen daarom een inspiratiedag en -avond waarop de invulling van cultuureducatie op lokaal (en intergemeentelijk) beleidsniveau centraal stond. Voor het vierde jaar op rij vond een alweer populaire, inspirerende en gesmaakte editie van de Dag van de Cultuureducatie plaats op 29 januari 2013 in Vooruit Gent en focuste op meesterschap en engagement.

Met de beleidsvelden Jeugd, Sport, Onderwijs en Werk werd gewerkt aan een decretaal kader voor het Erkennen van Verworven Competenties (EVC) die het culturele veld, en elk individu die er competenties in opdoet, een unieke kans biedt om zichtbaar te worden en de mobiliteit van mensen binnen en buiten de sectoren te vergroten. Er ligt een aantal beroepskwalificatiedossiers klaar, zoals bibliothecaris en bibliotheekmedewerker, ter inschaling in de Vlaamse Kwalificatiestructuur (VKS). Om de transparantie, kwaliteit en inwisselbaarheid van deze kwalificatiebewijzen te vrijwaren werden de eerste stappen gezet naar een geïntegreerd extern kwaliteitskader.

➤ **SD 4: Prognose 2014**

Ik wil de fundamenten van een toekomstgericht, duurzaam beleid inzake cultureel leren verstevigen. In de eerste plaats door het consolideren van de doelstellingen en acties uit beide nota's "Groeien in cultuur" én "Doorgroeien in cultuur". Op basis van de aanbevelingen van de commissie m.b.t. de optimalisering van het beleidsinstrumentarium zullen concrete voorstellen worden gedaan, o.a. een uitgewerkt kwaliteitskader voor het brede cultuureducatieve veld. De ENCE zullen in hun tweede en derde werkingsjaar met concrete realisaties hun relevantie en meerwaarde voor de betrokken sectoren cultuur, jeugd en onderwijs kunnen aantonen.

Door dialoog tussen het werkveld en de opleidings- en vormingsverstrekkers moeten de competenties van cultuureducatieve professionals en vrijwilligers worden versterkt. De profielschets ‘cultuureducator’ van vorig jaar is hiervoor een belangrijke aanzet.

ACCE blijft volop haar rol opnemen als ankerpunt cultuureducatie, door intermediaire actoren te verenigen binnen de beleidsvelden Cultuur en Jeugd, maar ook door samenwerking met onderwijs, vooral CANON Cultuurcel. Dit uit zich o.a. in de organisatie van de Dag van de Cultuureducatie, op 4 februari 2014 in BOZAR, in het teken van ‘verlies’, maar ook in het gemeenschappelijke engagement voor het Europees ambtenarennetwerk inzake kunst- en cultuureducatie ACEnet.

Ik wil het belang van her- en erkennen van competenties, opgedaan in informele of niet-formele contexten sterk blijven benadrukken zodat mensen, van jong tot oud, deze competenties breed kunnen inzetten zowel in de samenleving, de vrije tijd als op de arbeidsmarkt en in het formele onderwijs. Ik zal daarom mijn bijdrage blijven leveren aan de ambtelijke werkgroepen rond het EVC-decreet, de inschaling van specifieke profielen uit de cultuursector in de VKS en de opmaak van een geïntegreerd kwaliteitskader.

De Kunstendag voor Kinderen wordt als participatiebevorderend evenement een vaste waarde in het culturele jaar. (zie SD 2 en OD 20).

Naast de kredieten ter uitvoering van de operationele doelstellingen die deze strategische doelstelling ondersteunen zijn kredieten voor de uitvoering van deze strategische doelstelling ook terug te vinden onder begrotingsartikel HB0/1HC-H-2-I/WT - Werking en toelagen – Cultuureducatie.

SD 5: Aandacht voor cultuurmanagement en een culturele economie

In mijn Beleidsnota Cultuur 2009-2014 formuleer ik ambitieuze doelstellingen inzake cultuurmanagement en culturele economie. Ik wil de ingezette professionalisering en de hoopgevende uitingen van ondernemerschap in de cultuursector blijven steunen en stimuleren.

➤ SD 5: Realisaties 2013

Uit onderzoek naar alternatieve financiering in de kunstensector blijkt dat kunstenaars, creatieven en cultuurorganisaties niet zozeer nood hebben aan nieuwe financieringsmogelijkheden, maar wel gericht willen worden gegidst naar diverse instrumenten die buiten het culturele beleidsdomein ondernemerschap ondersteunen of stimuleren. Dit noopt tot samenwerking met andere beleidsdomeinen. Het ambtelijk expertisenetwerk Culturele en Creatieve Sectors (CCS) buigt zich over specifieke beleidsdomeinoverschrijdende aangelegenheden. De samenwerking tussen het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media, het Agentschap Ondernemen en Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) werd geïntensifieerd in een Samenwerkingsprotocol om overlap in het Vlaamse instrumentarium te vermijden, en wat er is, beter te delen en af te stemmen op de reële noden. Binnen die samenwerking kaderen de infosessies in de kunsten- en erfgoedsector i.s.m. het Agentschap Kunsten en Erfgoed die in het voorjaar 2013 werden georganiseerd. In het najaar volgen nog andere infosessies.

Via een proefproject van het Vlaams Fonds voor de Letteren en de Vlaamse Erfgoedbibliotheek, wordt het draagvlak in Vlaanderen voor crowdfunding afgetast. Ook het Huis van Alijn is met een crowdfunding-project gestart.

Europa onderschrijft dat kunst en cultuur belangrijke katalysatoren voor innovatie zijn. Buitenlandse voorbeelden tonen aan dat ze kunnen leiden tot veel vormen van innovatie. Het Kunstenloket ging na welke soorten creatieve partnerschappen tussen kunstenaars en bedrijven bestaan in Vlaanderen en hoe we die kunnen doen toenemen en intenser maken. Er wordt sensibilisering opgestart gericht op ondernemers en bekeken hoe dit binnen het kunstenbeleid kan opgenomen worden.

In mijn conceptnota “Vernieuwing van het Kunstendecreet en beleidskader Kunsten” worden initiatieven voorgesteld die het ondernemerschap in de kunstensector willen bevorderen, zoals partnerprojecten, internationale co-financieringsprojecten, doorbraaktrajecten en kunstenaarstoelagen. Aansluitend werd in het voorstel voor het vernieuwde Kunstendecreet de bijkomende opdracht aan het Kunstenloket opgenomen om een helpdesk uit te bouwen rond financieringsbegeleiding voor kunstenaars en creatieven.

➤ **SD 5: Prognose 2014**

In 2014 wordt de samenwerking met Agentschap Ondernemen en PMV verdiept, enerzijds door de ontwikkeling van een online managementtool voor culturele en creatieve ondernemers. Anderzijds wordt de subsidieleidraad van Agentschap Ondernemen verfijnd, verbeterd én afgestemd op de steuninstrumenten binnen Cultuur. Langs verschillende kanalen zal de culturele en creatieve ondernemer naar de databank worden geleid.

De conclusies van het door het Kunstenloket gevoerde onderzoek naar de mogelijkheden van creatieve partnerschappen zullen met de bedrijfswereld worden gedeeld tijdens een evenement georganiseerd door Agentschap Ondernemen.

Op het vlak van aanvullende financiering plan ik nog meer infosessies om de knowhow te brengen waar hij het meest nodig is.

CultuurInvest blijft een belangrijk anker binnen mijn beleid. Er is op toegezien dat de aangeboden producten effectief aangepast zijn aan de specifieke noden van de CCS. Dat vergt continue afstemming en kleine bijsturingen. Na de bijsturing van CultuurInvest in 2011 en het openstellen van het instrumentarium voor gesubsidieerde instellingen, blijf ik nagaan waar CultuurInvest de leemtes kan invullen. Sinds 2012 werd de toepasbaarheid van het instrument voor de audiovisuele sector met succes aangetoond. Datzelfde wil ik doen voor de boekensector. De onafhankelijke boekhandels in Vlaanderen beleven moeilijke tijden. In samenwerking met het Vlaams Fonds voor de Letteren en CultuurInvest wil ik, vertrekkend vanuit de gemaakte analyses door de boekensector, het bestaande instrumentarium op maat inzetten en waar nodig nieuwe en haalbare initiatieven nemen binnen een context die conform is aan de EU-regelgeving.

In 2014 worden de uitvoeringsbesluiten opgemaakt bij het voorstel voor het vernieuwde Kunstendecreet, met bijzondere aandacht voor de nieuwe instrumenten om het ondernemerschap in de kunsten te stimuleren.

Naast de kredieten ter uitvoering van de operationele doelstellingen die deze strategische doelstelling ondersteunen zijn kredieten voor de uitvoering van deze strategische doelstelling ook terug te vinden onder begrotingsartikel HB0/1HC-H-2-B/WT - Werking en toelagen - Aandacht voor cultuurmanagement en culturele economie.

SD 6: Internationaal cultuurbeleid versterken

De strategische nota Internationaal Cultuurbeleid die ik in juni 2012 aan de Vlaamse Regering heb voorgelegd, geeft de krijtlijnen voor een internationaal beleid waar de nadruk ligt op samenwerking en synergie tussen de verschillende initiatieven en actoren die onze uitzonderlijke Vlaamse culturele rijkdom, hedendaags én historisch, in de wereld uitdragen.

➤ SD 6: Realisaties 2013

Het gemengd managementcomité Internationaal Cultuurbeleid en Culturele Diplomatie (Maco ICCD), dat leidend ambtenaren uit de beleidsdomeinen Internationaal Vlaanderen en Cultuur, Jeugd, Sport en Media verenigt, nam de strategische aansturingsrol op zich en richtte de cel Cultuur Internationaal (CINT) op. De samenstelling van een kennisknooppunt dat als flexibel in te zetten klankbord bij de beleidsvoorbereiding en -evaluatie zal functioneren, werd voorbereid. Een implementatieplan bracht de prioriteiten en de daaraan gekoppelde timing in een overzicht samen.

Langs deze weg van informatie-uitwisseling en -afstemming kon bijvoorbeeld een promotionele omkadering worden gerealiseerd voor de verschillende Vlaamse theateervoorstellingen die in het najaar van 2013 in China te zien zijn en trad tijdens de zending van de minister-president naar China een delegatie van een hedendaags Vlaams theatergezelschap op. Naast middelen vanwege Cultuur werd daarbij ondersteuning voorzien door de lokale afdeling van Visit Flanders en door de federale collega's van de Belgische ambassade ter plekke.

De aandacht voor internationale initiatieven en internationale uitstraling werd verankerd in het voorstel voor een vernieuwd Kunstendecreet onder de vorm van verschillende subsidielijnen. Het vernieuwde decreet bundelt ondersteuning voor werkverblijven in buitenlandse residenties, voor Vlaamse aanwezigheid op toonaangevende presentatieplekken en voor internationale netwerkorganisaties en netwerkevenementen in Vlaanderen en Brussel. Alternatieven zijn cofinanciering van Vlaamse projecten die worden ingediend bij internationale organisaties zoals de EU, doorbraaktrajecten, onder de vorm van zowel (terugbetaalbare) financiële steun als coaching, en op maat uitgewerkte begeleiding.

De aandacht voor internationale initiatieven en uitstraling is bij erfgoed aanwezig (zie internationale ambitie van de Collectie Vlaanderen' - OD 17) en verankerd in het nieuwe Cultureel-Erfgoeddecreet van 2012 zoals de matchingfonds (OD 19).

Voor de 55ste Biënnale van Venetië 2013 duidde ik Berlinde De Bruyckere aan als Belgische afgevaardigde omwille van haar diepmenselijk engagement als kunstenaar en omdat zij beschikt over een consequent oeuvre in volle evolutie en haar deelname aan de Biënnale kan omzetten in een duurzaam internationaal parcours. Berlinde De Bruyckere koos ervoor om samen te werken met Philippe Van Cauteren en de Nobelprijswinnaar Literatuur John Maxwell Coetzee. Voorts was er in Venetië werk te zien van Patrick Van Caeckenbergh, Thierry De Cordier, Harald Thys, Jos de Gruyter, Renato Nicolodi, LAb[au], Koen Vanmechelen, Dora García, ea.

De voorbereidingen voor de nieuwe generatie Europese subsidieprogramma's 2014-2020 zit momenteel in de laatste rechte lijn. Samen met de collega's van de Franse en Duitstalige Gemeenschap blijf ik ijveren voor de belangen van kleine cultuurgemeenschappen als de onze en voor openingen naar nieuwe financieringsmodellen zoals een garantiefaciliteit voor de culturele en creatieve sectoren.

In de aanloop naar de onderhandelingen over een Europees handelsakkoord met de Verenigde Staten heb ik ervoor gepleit om de audiovisuele sector uit het onderhandelingsmandaat van de Europese Commissie te houden. De definitieve versie van het mandaat vermeldt dat audiovisuele diensten niet onder het toepassingsgebied van het hoofdstuk 'handel in diensten en vestiging' vallen. De onderhandelingen tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten zullen nauwgezet worden opgevolgd. Ik zal erover waken dat de Europese Commissie het onderhandelingsmandaat respecteert.

Onze Vlaamse kunstenaars zijn zowat overal ter wereld graag geziene gasten. Toch is het belangrijk onze directe burenen niet te vergeten. De belangrijkste doorbraak van het voorbije jaar is ongetwijfeld het cultureel samenwerkingsakkoord met de Franse Gemeenschap. Een historische stap in de relaties tussen de beide gemeenschappen. Naast een belangrijke symbolische waarde heeft het akkoord een concrete meerwaarde voor de bestaande én nog te ontwikkelen samenwerking op het terrein. Het vormt een kader waarbinnen concrete projecten en initiatieven ingebed worden.

Bij het begin van deze legislatuur had ik, in nauw overleg met de Nederlandse collega's, een herijking van de Vlaams-Nederlandse culturele samenwerking vooropgesteld. Het einde van deze intense en interessante oefening komt stilaan in zicht. De Nederlandse Taalunie (NTU) kreeg met ingang van 2013 een nieuwe algemeen secretaris. De organisatie doorloopt nu een veranderingstraject dat het accent zal leggen op de kernopdrachten. Het Vlaams-Nederlands huis deBuren kon na enkele jaren van nomadisch bestaan terugkeren naar een volledig gerenoveerd pand in hartje Brussel, waar ook de Commissie voor het Cultureel Verdrag Vlaanderen Nederland (CVN) voortaan haar kantoren heeft. In 2012 had een internationale visitatiecommissie de werking van het Vlaams cultuurhuis de Brakke Grond in Amsterdam onder de loep had genomen. Onder meer op basis van hun bevindingen, heb ik een geactualiseerde missie en opdracht voor de organisatie gedefinieerd die op 15 maart 2013 door de Vlaamse Regering bekrachtigd werd. Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan een nieuwe meerjarige beheersovereenkomst waarmee de Brakke Grond definitief een nieuwe start kan nemen.

➤ **SD 6: Prognose 2014**

De implementatie van de strategische nota Internationaal Cultuurbeleid via CINT en het kennisknooppunt gaat voort, op de lijn van informatiedeling en coördinatie tussen alle betrokken actoren, over de grenzen van de beleidsvelden heen. Door het bundelen van de inspanningen kunnen in tijden van schaarse middelen toch opmerkelijke resultaten worden neergezet. Het internationaal cultuurbeleid heeft een brede focus die, naast de kunsten en het cultureel erfgoed, het sociaal-cultureel werk in al zijn aspecten integreert.

Het is de bedoeling om een specifiek instrument voor de communicatie en promotie van de internationale Vlaamse culturele aanwezigheid te introduceren. Het sleutelwoord is hier opnieuw samenwerking. Voortbouwend op het verdienstelijke platform Arts Flanders zal het Kunstensteunpunt, FARO en onder meer CultuurNet Vlaanderen en Toerisme Vlaanderen een

nieuwe meertalige agenda-applicatie presenteren. Afgestemd op het algemeen Vlaams merkbeleid zal dit instrument een langverwachte staalkaart bieden van Vlaamse kunst en cultuur die wereldwijd te zien en te beleven valt. Het doel is niet om absoluut exhaustief te zijn, maar wel om te streven naar een zo rijk mogelijk overzicht, aangevuld met praktische informatie en ingebed in meer beschouwend redactiewerk. Een uniek instrument dat ongetwijfeld een talrijk publiek zal kunnen bekoren in binnen- en buitenland.

De verschillende ondersteuningsmogelijkheden voor internationale initiatieven binnen het vernieuwde Kunstendecreet worden in 2014 verder uitgewerkt in het uitvoeringsbesluit. In afwachting van de volledige operationalisering van de nieuwe steunmaatregelen geïntegreerd in het decreet en voor de sectoren buiten het Kunstendecreet maak ik een experimenteel reglement om de instrumenten voor de internationale culturele werking te ondersteunen.

Niet alleen het Kunstendecreet krijgt een nieuwe start, op Europees niveau wordt in 2014 een nieuwe generatie subsidieprogramma's gelanceerd. Voor de cultuur- en audiovisuele sectoren betekent dit onder meer de samenvoeging van de vroegere Cultuur- en MEDIA-programma's onder de nieuwe koepel van Creatief Europa. Meer dan ooit zal de rol van de Vlaamse contactpunten (nu nog Media Desk en CultuurContactpunt Vlaanderen, binnenkort samen Creative Europe Desk) erin bestaan om de Vlaamse sectoren optimaal te informeren over de vernieuwde Europese financieringsmogelijkheden en andere relevante programma's voor de culturele actoren.

In 2014 wil ik, in nauw overleg met mijn collega van de Franse Gemeenschap, de aftrap geven voor de uitvoering van ons cultureel samenwerkingsakkoord. Een platform met vertegenwoordigers uit beide gemeenschappen zal de uitvoering van het akkoord begeleiden en zowel voor dynamiek als voor continuïteit in de culturele samenwerking zorgen. Daarbij zal zeker onder de loep genomen worden hoe Vlaanderen kan bijdragen aan het evenement van Bergen Europese Culturele Hoofdstad 2015 en of Vlaanderen kan ingaan op een eventueel verzoek om te worden betrokken bij een Museum aan het Kanaal in Brussel.

Op het vlak van de samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland krijgt de grootschalige evaluatie-oefening die enkele jaren terug startte, haar beslag. De Brakke Grond zal met een nieuwe meerjarige beheersovereenkomst aan de slag kunnen en de NTU zal zich, na de afronding van het veranderingstraject, toeleggen op zijn kernopdrachten.

Vlaanderen heeft zich samen met Nederland kandidaat gesteld voor het gastlandschap op de Frankfurter Buchmesse in 2016. Indien deze kandidatuur aanvaard wordt, zal het Vlaams Fonds voor de Letteren (VFL), samen met het Nederlandse Letterenfonds, de organisatie op zich nemen. Dit gastlandschap zal onze letterensector een unieke gelegenheid bieden om zich op de belangrijkste internationale boekenbeurs te presenteren. Vlaamse auteurs en uitgevers zullen extra kansen krijgen op een internationale doorbraak. Het bredere kunstenveld zal door dit gastlandschap kansen krijgen om zich aan een internationaal publiek te tonen.

Naast de kredieten ter uitvoering van de operationele doelstellingen die deze strategische doelstelling ondersteunen zijn kredieten voor de uitvoering van deze strategische doelstelling ook terug te vinden onder begrotingsartikel HB0/1HC-H-4-E/WT en HB0/1HI-H-2-L/WT - Werking en toelagen - Internationaal en interregionaal cultuurbeleid versterken en HD0/1HE-H-2-E/WT - Werking en toelagen - Ontwikkeling en ondersteuning van een internationaal georiënteerd kunsten- en erfgoedlandschap via projectmatige steun.

SD 7: Eco-cultuur initiëren

➤ SD 7: Realisaties 2013

Op 1 februari 2013 werd het Transitienetwerk Cultuur “Pulse” operationeel. Het transitienetwerk heeft tot doel om met de kunst-, erfgoed en sociaal-culturele sectoren een rol te spelen in het beantwoorden van de ecologische uitdagingen. Met het Transitienetwerk Cultuur speelt de sector (met vertegenwoordigers van alle cultuursteeunpunten en externe experts) in op de doelstelling eco-cultuur van de Beleidsnota Cultuur 2009-2014.

Het Transitienetwerk Cultuur heeft de ambitie om een transitie naar een rechtvaardige duurzame samenwerking te realiseren. In het eerste werkjaar van Pulse werd onder andere werk gemaakt van de organisatie van een Trefdag van het Transitienetwerk Cultuur. Deze studiedag bouwde verder op de eerste Trefdag van maart 2011 die de start van een zoektocht naar de rol en betekenis van de kunst-, erfgoed- en sociaal-culturele sectoren in de transitie naar een duurzame samenleving inluidde. Op dinsdag 24 september 2013 vond in Trix in Antwerpen de tweede Trefdag plaats met inspirerende praktijken, workshops, literaire statements en performances. Het open aanbod gaf aan de deelnemers een staalkaart van wat sociaal-rechtvaardige duurzaamheidstransitie voor culturele actoren kan betekenen. Kortom, de studiedag “Voor de verandering” bood veel inspiratie en mogelijkheden voor reflectie en visieverbreding voor de gehele cultuursector.

Er werd een digitaal platform voorbereid om duurzame cultuurpraktijk beschikbaar te stellen voor de cultuursector. In het platform werden de expertise van het project “Jonge Sla: naar een duurzame kunstenpraktijk” en het lopende project “Groene Apen” rond milieuzorg in het lokale cultuurbeleid geïntegreerd. Tot slot werd voortgewerkt aan de verkenningstrajecten van de vier denktafels die eind 2012 van start gingen. Deze zogenaamde “Trage Tafels” buigen zich over communicatie, economie, lokale netwerken en cultuur als motor van transitie.

➤ SD 7: Prognose 2014

Duurzame ontwikkeling is een proces van maatschappelijke verandering. Dit is een proces van lange duur met samenlopende veranderingen op economisch, cultureel, ethisch, technologisch, ecologisch, sociaal en institutioneel vlak. Een duurzamere samenleving kan maar bereikt worden door een sociaal leerproces. Begin november 2013 wordt het eerste werkjaar van het Transitienetwerk Cultuur gescreend.

Mijn administratie blijft actief meewerken aan de interne werkgroep binnen de Vlaamse overheid rond “Duurzame Ontwikkeling” en neemt deel aan het “Educatie voor Duurzame Ontwikkelingsplatform”. Het project “Groene Apen”, dat ondersteund wordt door het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie, stimuleert milieuzorg in lokaal cultuurbeleid en wordt opgevolgd door medewerkers van de cultuuradministratie.

De kredieten voor de ondersteuning van PULSE zijn terug te vinden onder begrotingsartikel HB0/1HC-H-2-H/WT - Werking en toelagen - Ondersteuning beleidsvoorbereiding, -uitvoering en -evaluatie.

DEEL 2: OPERATIONELE DOELSTELLINGEN **(sectoraal cultuurbeleid)**

Hoofdstuk 2.1: Sociaal-cultureel volwassenenwerk en lokaal cultuurbeleid

OD 1: Toepassing van de beleidsinstrumenten (in het sociaal-cultureel volwassenenwerk)

➤ OD 1: Realisaties 2013

Op 3 juli 2013 keurde het Vlaams Parlement een voorstel van decreet goed dat de gevolgen van de interne staatshervorming voor de erkende sociaal-culturele organisaties in een wettelijk kader giet. Samen met de vijf provincies en in nauw overleg met de sectorvertegenwoordigers werd er uitvoerig gecommuniceerd naar de betrokken organisaties, zodat iedereen duidelijk weet wat er vanaf 1 januari 2014 verandert.

In uitvoering van het decreet betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk ontvangt Fevlado, de Federatie van Vlaamse DovenOrganisaties, sinds 1 januari 2013 een startsubsidie van 50.000 euro die hen in staat moet stellen om uit te groeien tot een erkende vereniging, en worden Federatie van Zelforganisaties in Vlaanderen en Feniks vzw volwaardig erkend als sociaal-culturele vereniging.

In 2013 schreef ik, in samenwerking met mijn collega-minister van Jeugd en Onderwijs, de nota "Doorgroeien in Cultuur" die de focus legt op cultuureducatie voor volwassenen. Hierin heeft het sociaal-cultureel volwassenenwerk een prominente plaats. Het sociaal-cultureel werk in Vlaanderen is immers uniek en wordt nergens in Europa geëvenaard. Het belang van het verenigingsleven en het vormingswerk in de ontvoogdingsstrijd is niet te ontkennen. En ook vandaag heeft het sociaal-cultureel werk een breed en laagdrempelig aanbod dat mensen aanzet tot persoonlijke ontplooiing, empowerment en maatschappelijke activering. Het maakt in het brede culturele en maatschappelijke veld de eerste stappen mogelijk, of stimuleert ze. Eerste stappen die aanzetten tot meer, niet het minst op het vlak van cultuureducatie.

➤ OD 1: Prognose 2014

In opvolging van de wijziging van het Decreet betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk van 6 juli 2012 wordt het uitvoeringsbesluit nog gewijzigd. In het besluit wordt een procedure uitgewerkt voor de erkenning en subsidiëring van bewegingen. Een eerste voorontwerp werd door de Vlaamse Regering goedgekeurd op 5 juli 2013. De sectorraad Sociaal-Cultureel Werk van de SARC gaf op 19 juli haar positief advies. In het najaar 2013 kan het ontwerp, na advies van de Raad van State, definitief worden goedgekeurd zodat het kan ingaan vanaf 2014.

Het Decreet sociaal-cultureel volwassenenwerk voorziet dat de concrete werking van de gesubsidieerde sociaal-culturele organisaties één keer per beleidsperiode ter plaatse wordt geëvalueerd door een visitatiecommissie. In 2013 kregen al 39 verenigingen, 22 bewegingen, 6 volkshogescholen en 24 landelijke vormingsinstellingen een visitatiecommissie op bezoek. Uiterlijk op 1 september 2014 krijgt elke organisatie van de administratie een

eindevaluatieverslag. Dit verslag is gebaseerd op het visitatieverslag, eventuele commentaar daarop vanuit de organisatie en op de controle van begrotingen, financiële verslagen en voortgangsrapporten. Deze eindevaluatie zal resulteren in een positieve of negatieve uitspraak over de werking van de organisatie in de voorbije beleidsperiode.

De kredieten voor de uitvoering van deze operationele doelstelling zijn terug te vinden onder begrotingsartikel HC0/1HD-H-2-C/WT - Werking en toelagen - Sociaal-cultureel volwassenenwerk.

OD 2: Impulsen geven op basis van prioriteiten

➤ OD 2: Realisaties 2013 en prognose 2014

In 2014 is het 50 jaar geleden dat België akkoorden sloot met Turkije en Marokko om migratie naar België mogelijk te maken. Naar aanleiding van dit jubileum worden verschillende initiatieven opgezet. Ik kende een subsidie toe aan FARO om in samenwerking met Stichting Lezen een miniboekje uit te geven dat voor een grotere visibiliteit en positieve beeldvorming bij het brede publiek over migratie moet zorgen. FARO werkte verder een inspiratiegids uit om de samenwerking tussen de cultureel-erfgoedsector en organisaties en gemeenten die actief zijn rond integratie, inburgering en participatie van personen van vreemde herkomst, te stimuleren om gezamenlijk activiteiten op te zetten.

Bovendien heeft een aantal erkende sociaal-culturele organisaties met een sterke band met de Turkse of Marokkaanse gemeenschap in Vlaanderen concrete plannen voor activiteiten ter herdenking van 50 jaar migratie.

Naar aanleiding van dit jubileum wil ik lokale culturele initiatieven rond het thema migratie ondersteunen. Ik lanceerde in september een projectoproep voor culturele activiteiten die de verhoogde zichtbaarheid van migratiegeschiedenis en positieve beeldvorming over migratie beogen. Zij komen in aanmerking voor een impulssubsidie van maximaal 5.000 euro per project.

OD 3: Uitvoering geven aan en evalueren van het Participatiedecreet³

➤ OD 3: Realisaties 2013

In uitvoering van het Participatiedecreet starten nieuwe vijfjarige overeenkomsten met de verenigingen met een specifieke opdracht. Voor het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk is dit in samenwerking met mijn collega-minister van Welzijn.

Met de drie verenigingen voor praktijkgerichte, laagdrempelige educatie waarvan de overeenkomst eind 2013 afloopt, werden dit jaar gesprekken gevoerd ter voorbereiding van de nieuwe visienota's en overeenkomsten, vanaf 2014.

³ Met de uitvoering van het Participatiedecreet wordt ook tegemoetgekomen aan een heel aantal acties van het Actieplan Gelijke Kansen: de ondersteuning van Intro vzw, Toegankelijk UiT, .

Ook de subsidieperiode voor 73 gemeenten met een afsprakennota voor een lokaal netwerk armoede loopt af. Aanvragen voor de volgende zes jaar werden op 1 oktober ingediend.

Uit een evaluatie van de huidige beleidsperiode blijkt dat de bibliotheekconvenanten, die de Vlaamse overheid met gemeenten sloot, binnen de gevangenissen een wezenlijk verschil hebben gemaakt. De professionalisering van de gevangenisbibliotheken heeft gezorgd voor actuelere en beter onderhouden collecties, een verbeterde infrastructuur en een ruimere toegankelijkheid. Dit alles komt de gedetineerden ten goede en dat blijkt uit het toegenomen bibliotheekgebruik. Voor de periode 2014-2019 worden met de betrokken gemeenten nieuwe convenanten gesloten. Voor deze nieuwe beleidsperiode is beslist ook voor de nieuwe gevangenis in Beveren, het gesloten federaal centrum in Tongeren en de Brusselse gevangenissen mogelijkheden te voorzien ter ondersteuning van een bibliotheekwerking.

De aanpassing van het Participatiedecreet is in 2012 voorbereid met een uitgebreide evaluatie. De Vlaamse Regering keurde op 20 september 2013 een ontwerp tot wijziging van het decreet principieel goed, dat samen met mijn collega's van Sport en Jeugd werd voorbereid en 2014 in werking treedt.

In het gewijzigde decreet worden alle initiatieven rond leesbevordering (Stichting Lezen, de projecten leesbevordering, Leesweb) geïntegreerd binnen het letterenbeleid. Een aantal andere sectorale maatregelen, zoals de proeftuinen, de grootschalige evenementen en de Cultuur- en Sportgemeente, wordt niet langer via het Participatiedecreet ondersteund. Waar mogelijk versterken we het transversale karakter en de inspanningen die focussen op de participatie van kansengroepen⁴. Er werden ook kleine aanpassingen gedaan om de uitvoerbaarheid en de effectiviteit te verhogen.

In opvolging van een aanpassing van het decreet wordt in het najaar de aanpassing van het uitvoeringsbesluit voorbereid.

➤ **OD 3: Prognose 2014**

Het gewijzigde Participatiedecreet zal in werking treden vanaf 2014.

In 2014 gaan nieuwe beleidsperiodes van start voor de lokale netwerken vrijetijdsparticipatie, de convenants voor de gevangenisbibliotheken en een aantal verenigingen voor praktijkgerichte, laagdrempelige educatie.

De kredieten voor de uitvoering van de operationele doelstellingen 2 en 3 zijn terug te vinden onder begrotingsartikel HC0/1HD-H-2-E/WT - Werking en toelagen – Participatiebeleid.

⁴ Deze versterking van de aandacht voor kansengroepen past ook in het Vlaams Jeugdbeleidsplan (OD 7.1).

OD 4: Effecten Amateurkunstendecreet in kaart brengen

➤ OD 4: Realisaties 2013

In het najaar 2013 werd een wijziging van het Amateurkunstendecreet ingediend bij het Vlaams Parlement. Hierin worden de gevolgen van de interne staatshervorming geregeld voor de sector, namelijk dat de provinciale middelen voor de structureel gesubsidieerde landelijke amateurkunstenorganisaties voor de lopende beleidsperiode worden toegevoegd aan de Vlaamse subsidie-enveloppe. De beperking in de mogelijke toename van de subsidie-enveloppe wordt niet meer op niveau van een individuele organisatie bekeken, maar op sectorniveau. De ondersteuning van het Forum voor Amateurkunsten zal verlopen op basis van een beleidsplan dat door de administratie wordt goedgekeurd i.p.v. met een beheersovereenkomst.

Op basis van het Amateurkunstendecreet werden dit jaar naast de structurele ondersteuning 21 internationale projecten gesubsidieerd en kregen 57 dossiers een positieve beoordeling voor een punctuele tussenkomst in de reiskosten.

De e-cultuurprojecten van Poppunt en Creatief Schrijven die ik vorig jaar goedkeurde, werden opgeleverd. Poppunt lanceerde begin september een nieuwe mediaplayer, een toegankelijk, eenvoudig te bedienen en aantrekkelijk vormgegeven instrument om muziek van groepen, dj's en artiesten op vi.be te beluisteren. Via een online platform maakt Creatief Schrijven interactie mogelijk tussen amateur- en professionele schrijvers.

➤ OD 4: Prognose 2014

Het onderzoek naar verenigingsvormen binnen de amateurkunstensector wordt begin 2014 opgeleverd. Meer dan 10.000 leden van amateurkunstenorganisaties beantwoordden via een online enquête vragen over het soort engagement van de amateurkunstenaar, de vorm waarin aan amateurkunstenbeoefening wordt gedaan (van individu tot rechtsvorm), de manier van overleggen, het bekomen van inkomsten, leeftijdscategorieën van leden, genderverdeling ...

Na de parlementaire goedkeuring van het aangepaste Amateurkunstendecreet zal ik in het voorjaar 2014 een aanpassing van het uitvoeringsbesluit voorleggen aan de Vlaamse Regering. De aanpassingen hebben vooral betrekking op de aansturing en subsidiëring van het Forum voor Amateurkunsten en de besteding van het Bijzonder Fonds voor de Amateurkunsten.

De kredieten voor de uitvoering van deze operationele doelstelling zijn terug te vinden onder begrotingsartikel HC0/1HD-H-2-B/WT - Werking en toelagen – Amateurkunsten.

OD 5: Uitvoering geven aan het Circusdecreet

➤ OD 5: Realisaties 2013

Op 14 december 2012 ondertekende ik samen met de circussector en de Vlaamse Vereniging voor Steden en Gemeenten (VVSG) het Vlaamse circuscharter, waarbij de Vlaamse steden en gemeenten en de rondtrekkende circussen wederzijdse afspraken maken. Het Circuscentrum zette verder in op de bekendmaking van dit charter.

In 2013 besliste ik, op basis van gedegen adviezen van de beoordelingscommissie, om projectsubsidies toe te kennen aan 8 creatieprojecten, 2 nomadische tournees, 7 festivals, 2 internationale projecten en 1 promotieproject te subsidiëren.

In 2012 heb ik het Circusdecreet geëvalueerd. Een voorontwerp tot aanpassing werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering en werd eind 2013 aan het Vlaams Parlement voorgelegd.

2013 is het laatste jaar van de eerste beheersovereenkomst met het Circuscentrum. Zoals decretaal bepaald bezorgde het Circuscentrum voor 1 april 2013 aan de administratie een beleidsnota voor een nieuwe periode van 5 jaar (2014-2018).

➤ **OD 5: Prognose 2014**

In november 2013 organiseert het Circuscentrum op vraag van het internationale netwerk Circostrada het jaarlijkse seminarie voor Europese beleidsmakers van circuskunsten in Vlaanderen. Het Circuscentrum organiseert begin 2014 i.s.m. de VVSG een contactdag voor de gemeenten naar aanleiding van het charter dat beide organisaties eind 2012 op mijn initiatief ondertekenden. Dit charter vormt de start van een samenwerking om kwaliteitsvolle nomadische circussen terug een plaats te geven in onze steden en gemeenten. Tijdens die contactdag zal een publicatie van Politeia worden voorgesteld en toegelicht met de bedoeling gemeenten te sensibiliseren voor een circusvriendelijk beleid.

Na goedkeuring door het Vlaams Parlement kan vanaf 2014 het gewijzigde Circusdecreet worden uitgevoerd. Ik zal het uitvoeringsbesluit aanpassen om de wijzigingen in het decreet concreet te implementeren. Voor de festivals zal op vraag van het Rekenhof de subsidieprocedure voor festivals (eenjarige en meerjarige) worden aangepast.

De kredieten voor de uitvoering van deze operationele doelstelling zijn terug te vinden onder begrotingsartikel HC0/1HD-H-2-F/WT - Werking en toelagen – Circuskunsten.

OD 6: Blinde vlekken wegwerken in het kader van het Decreet Lokaal Cultuurbeleid

➤ **OD 6: Realisaties 2013**

Sinds 1 januari 2013 wordt één bijkomende Vlaamse gemeente (Destelbergen) gesubsidieerd voor de uitvoering van een gemeentelijk cultuurbeleidsplan, wordt de openbare bibliotheek van Koekelberg voor het eerst als zelfstandige bibliotheek gesubsidieerd (voorheen als filiaal van de Hoofdstedelijke Openbare Bibliotheek) en verhoogde het cultuurcentrum van Tienen van categorie C naar B.

Ik sluit met de gemeente Asse en de stad Oostende een convenant in uitvoering van artikel 76 van het decreet Lokaal Cultuurbeleid voor een bijkomende financiering voor de werking van hun cultuurcentrum in 2013.

De vzw's die op basis van het Decreet Lokaal Cultuurbeleid gesubsidieerd kunnen worden, dienden voor 1 oktober een strategisch meerjarenplan met doelstellingen, acties en een nulmeting op basis van indicatoren in ter voorbereiding van de nieuwe beleidsperiode 2014-2018.

Op het vlak van bibliotheekbeleid vestig ik graag de aandacht op mijn inspiratienota over de toekomst van de openbare bibliotheek. Vertrekkend vanuit de historische en internationale context worden de uitdagingen in kaart gebracht. De beleidsvisie gaat dieper in op hoe een lokaal bestuur de verschillende maatschappelijke rollen van een bibliotheek kan invullen en legt de link met de Vlaamse beleidsprioriteit "een laagdrempelige bibliotheek, aangepast aan de hedendaagse noden".

Het onderzoek van de Hogeschool-Universiteit Brussel (HUB) naar het aankoopbeleid van openbare bibliotheken en de samenwerking met boekhandels geeft een duidelijk beeld van de procedures en gunningscriteria die bibliotheken hanteren bij de aankoop van boeken en maakt de vergelijking met andere Europese landen.

➤ **OD 6: Prognose 2014**

Het nieuwe Decreet betreffende het lokaal cultuurbeleid wordt volledig van kracht op 1 januari 2014. Hierdoor krijgen lokale besturen meer vrijheid om een eigen lokaal beleid vorm te geven. De Vlaamse overheid ondersteunt de steden en gemeenten hierbij aan de hand van Vlaamse beleidsprioriteiten. Voor Cultuur hebben die betrekking op een kwalitatief en duurzaam lokaal cultuurbeleid, een laagdrempelige bibliotheek, aangepast aan de hedendaagse behoeften en de organisatie van een cultuurcentrum.

Uiterlijk op 15 januari 2014 kunnen gemeenten een subsidieaanvraag voor het lokaal cultuurbeleid indienen via de strategische meerjarenplanning die door de gemeenteraad werd goedgekeurd. Het Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen zal via het Agentschap voor Binnenlands Bestuur alle onderdelen ontvangen die door een gemeente aan de Vlaamse beleidsprioriteiten voor het lokaal cultuurbeleid zijn gekoppeld.

Uiterlijk op 30 april 2014 brengt de Vlaamse Regering de gemeente op de hoogte van het al dan niet aanvaarden van de subsidieaanvraag en van de hoogte van het subsidiebedrag voor de komende zes jaar. De Vlaamse Regering kan de beleidsprioriteiten na drie jaar evalueren.

In het begin van deze legislatuur stelde ik mezelf als doelstelling om verder in te zetten op de uitrol van de deelnemende gemeenten. Uit verschillende reacties en vragen die binnenkomen op de administratie en mijn kabinet mogen we verwachten dat er met de wijzigingen aan het decreet opnieuw een aantal (vooral kleinere) gemeenten gemotiveerd werd en op 15 januari een aanvraag zal doen.

De Brusselse gemeenten, die niet gesubsidieerd worden op basis van beleidsprioriteiten, dienen uiterlijk op 31 december 2013 hun gecoördineerd gemeentelijk cultuurbeleidsplan voor de periode 2014-2019 in te dienen om vanaf 1 januari 2014 subsidie te ontvangen. De gemeenten Ukkel en Watermaal-Bosvoorde bereiden eveneens een dossier voor.

Een nieuwe aanvraag voor projectvereniging in het kader van de intergemeentelijke samenwerking voor de afstemming van het cultuuraanbod en de communicatie tenslotte is ingediend door Projectvereniging BIE, een samenwerking tussen Hooglede, Ingelmunster, Izegem, Lichtervelde, Moorslede, Roeselare en Staden.

OD 7: Ontwikkeling van de digitale bibliotheek**➤ OD 7: Realisaties 2013**

In 2013 optimaliseerde Bibnet het project Bibliotheekportalen. Er werd een nieuwe interface gelanceerd voor zoeken.bibliotheek.be en de gekoppelde zoekomgevingen in Bibliotheekportalen. Het zoekplatform bevat een groot deel van de collecties van Vlaamse bibliotheken en toont de bezitsgegevens van de Vlaamse openbare bibliotheken die deel uitmaken van het interbestuurlijk project Bibliotheekportalen. (zie SD 3)

Het Vlaams e-boekplatform (VEP) schakelde een versnelling hoger. De doelstelling van dit platform is Vlaamse boeken via innovatieve dienstverlening breed toegankelijk te maken voor zowel openbare bibliotheken als boekhandels en uitgevers. Het publiek moet via diverse dragers makkelijk toegang hebben tot e-boeken. Op dit moment wordt de groei van e-boeken voornamelijk gedragen door grote internationale bedrijven, die gebruikers aan zich trachten te binden via eigen formaten, dragers en diensten. Het VEP wil daarentegen een open platform zijn waar alle actoren uit de waardeketen van het boek kunnen samenwerken. Het zal het makkelijker maken om Vlaamse e-boeken in een Vlaamse omgeving te promoten naar een Vlaams publiek. Het wil ertoe bijdragen dat er in digitale tijden een bloeiende en diverse boeken- en leescultuur blijft in Vlaanderen. Een cruciale meerwaarde is de samenwerking tussen openbare bibliotheken en de commerciële actoren in het boekenvak waardoor de ontwikkeling van specifieke dienstverlening in samenwerking kan worden opgebouwd en elkaar wederzijds kan versterken. Het staat de gebruiker vrij te kopen of lenen, afhankelijk van zijn mogelijkheden of interesses.

Het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT) besliste om innovatieve functies voor een e-boekplatform pre-commercieel aan te besteden. In 2013 werden de eerste prototypes opgeleverd. Op basis van de opgedane inzichten werd een bestek opgesteld om de gewenste functies aan te kopen en een levensvatbaar model te ontwikkelen. In juli 2013 werden alle bibliotheken officieel op de hoogte gebracht van de realisatie en het aanbod van het eerste Vlaamse e-boekplatform.

➤ OD 7: Prognose 2014

Het project Bibliotheekportalen vormt steeds meer de basis om andere nieuwe digitale bibliotheekdiensten te ontwikkelen, zoals de integratie van digitale content en de toegankelijkheid van bibliotheekdiensten via het web (Open Bib ID). Heel wat bibliotheken reageren positief en enthousiast op deze ontwikkelingen, zowel bibliotheken die aangesloten zijn op het Provinciaal BibliotheekSysteem (PBS) als bibliotheken die om diverse redenen (nog) niet zijn aangesloten. Bibliotheken die niet zijn aangesloten, kunnen vanaf 1 januari 2014 toegang krijgen tot de diensten van het project Bibliotheekportalen.

Ik ben ervan overtuigd dat we consequent en blijvend moeten inzetten op het interbestuurlijk karakter van de uitbouw van de digitale bibliotheek. Dit betekent dat lokale besturen mee moeten worden betrokken in de verdere ontwikkeling van Bibliotheekportalen. Bibnet moet samen met de betrokken partners werken aan een volwaardig draagvlak voor de verdere ontwikkeling van de digitale bibliotheek in al zijn aspecten.

Wanneer er genoeg interesse is bij de openbare bibliotheken, start in april 2014 een pilootproject voor uitlending van e-boeken. Dit zou een historische stap betekenen voor onze bibliotheken.

De kredieten voor de uitvoering van de operationele doelstellingen 6 en 7 zijn terug te vinden onder begrotingsartikel HC0/1HD-H-2-H/WT - Werking en toelagen - Lokaal cultuurbeleid.

OD 8: Herdefiniëren van de rol en de opdrachten van de steunpunten en bovenbouworganisaties

➤ OD 8: Realisaties 2013 en prognose 2014

Door de wijziging van het Amateurkunstendecreet zal het steunpunt in die sector (Forum voor Amateurkunsten) worden gesubsidieerd op basis van een beleidsplan, zoals dit gebeurt voor het Steunpunt voor sociaal-cultureel volwassenenwerk Socius.

LOCUS en Bibnet dienden voor 1 oktober hun meerjarenplan voor 2014-2018 in. Het is positief dat beide organisaties hun werking in de toekomst nog beter op elkaar zullen afstemmen. Dit geeft niet alleen meer duidelijkheid in de taakafbakening van de organisaties zelf, maar is ook transparanter voor de sector. Met het Circuscentrum sluit ik voor 15 november een nieuwe overeenkomst.

Overeenkomstig mijn conceptnota “vernieuwing van het Kunstendecreet en beleidskader Kunsten” is in het voorstel van decreet houdende de ondersteuning van de professionele kunsten, een herziening van de ondersteunende organisaties ingeschreven waaronder het eengemaakte kunstensteunpunt (fusie van Vlaams Theaterinstituut (VTi), Instituut voor Beeldende, Audiovisuele en Mediakunst (BAM) en Muziekcentrum Vlaanderen), de decretale verankering van het Kunstenloket en de omvorming van het VAI tot een sectorinstituut. De fusie van de kunstensteunpunten start op 1 januari 2014 en moet eind 2014 voltooid zijn.

Overleg en afstemming met de steunpunten in de verschillende sectoren gebeurt aan de hand van een regelmatig steunpuntenoverleg met de administratie.

OD 9: Afstemmen van registratie- en rapporteringssystemen

➤ OD 9: Realisaties 2013

De werking van de cultuurcentra wordt opgevraagd met de nieuwe gegevensregistratietool “Cultuurcentra in Cijfers”. In 2013 zette de administratie de eerste, verkennende stappen om deze gegevens in een interactieve rapporteringsmodule publiek te maken. Voor de bibliotheken gebeurt dit al via www.bibliotheekstatistieken.be. Er worden stappen gezet om de rapportering van de gegevens van de cultuurcentra te koppelen aan die van de openbare bibliotheken. Op die manier wordt een sectoraal platform gecreëerd, waaraan in de toekomst gegevens over het gemeentelijk cultuurbeleid kunnen worden toegevoegd. Dit kan uitgroeien tot een echt kennisplatform over het lokaal cultuurbeleid.

➤ OD 9: Prognose 2014

Ter voorbereiding van een kennisplatform over het lokaal cultuurbeleid wordt in 2014 een grondige behoefteanalyse uitgewerkt en gezocht naar een geschikte partner om de software te ontwikkelen. Inhoudelijk wordt bekeken hoe de gegevens van de openbare bibliotheken en de cultuurcentra op elkaar afgestemd kunnen worden, met behoud van de eigenheid van beide sectoren. Het platform moet zo goed mogelijk tegemoetkomen aan de noden en behoeften van de verschillende types potentiële gebruikers.

Het onderzoek van de VUB naar gegevensregistratie binnen het sociaal-cultureel volwassenenwerk resulteerde in een set van meetbare indicatoren die gebruikt kunnen worden om het sociaal-cultureel volwassenenwerk in kaart te brengen. In samenspraak met de sector worden de resultaten van het onderzoek per werksoort verfijnd en geconcretiseerd. In het voorjaar van 2014 moeten de resultaten hiervan worden voorgelegd.

OD 10: Evalueren en bijsturen**➤ OD 10: Realisaties 2013 en prognose 2014**

Het Decreet Vlaamse Gebarentaal werd recent onder loep genomen door de administratie en door de Adviescommissie Vlaamse Gebarentaal. Ik leg een ontwerp tot beperkte decreetwijziging voor met een aantal technische en taalkundige aanpassingen om onder meer de regels voor de samenstelling van de adviescommissie en het taalgebruik in het decreet te optimaliseren.

De kredieten voor de uitvoering van deze operationele doelstelling zijn terug te vinden onder begrotingsartikel HC0/1HD-H-2-D/WT - Werking en toelagen - Vlaamse gebarentaal.

Hoofdstuk 2.2: Kunsten en Erfgoed

OD 11: Het kunstenlandschap in kaart brengen

➤ OD 11: Realisaties 2013

In maart 2013 heb ik een conceptnota voorgelegd aan de Vlaamse Regering met mijn visie en voorstellen voor de vernieuwing van het Kunstendecreet en het beleidskader kunsten. Op basis van de inzichten bij de voorbereiding en besluitvorming over de meerjarige subsidies voor de werking van kunstenorganisaties (2013-2014 en 2013-2016) werd het huidige Kunstendecreet grondig geëvalueerd. Zowel advies- en beoordelingscommissies, steunpunten als belangenbehartigers en andere bestuursniveaus werden hierbij betrokken. Elementen van evaluatie waren o.a. de schottenloosheid, de beoordelingscriteria en -procedures en de wenselijkheid van verfondsing.

Ik heb de evaluaties uit de sector ter harte genomen en in mijn voorstellen rekening gehouden met de bezorgdheden en suggesties. Naast de onder SD 5 genoemde nieuwe instrumenten voor ondernemerschap, wordt een nieuwe beoordelingsmethode voorgesteld op basis van functies met aangepaste criteria. Er worden meer flexibele instrumenten voorzien die sneller kunnen inspelen op opportuniteiten die zich op het terrein voordoen. Dit geldt ondermeer voor de doorbraak van kunstenaars, ook internationaal, voor de aankoop van kunst en kunst in opdracht.

Een belangrijk gegeven in het nieuwe Kunstendecreet wordt de strategische visienota op het beleidskader voor de Kunsten voor de komende beleidsperiode die in het begin van de legislatuur wordt opgesteld. Het is zinvol om de beleidsvoering te baseren op landschapsanalyses van experts, andere overheden en de ervaring van spelers en participanten. Het Kunstensteunpunt krijgt hierin een coördinerende rol. De visienota moet ook de verhouding tot de andere overheden op het vlak van het kunstenbeleid beschrijven. Ik wil dat er nog meer een complementair kunstenbeleid ontwikkeld wordt met de steden en provincies. Dit complementair beleid kan vastgelegd worden in een protocol dat afspraken bevat over de samenwerking op vlak van de ondersteuning van kunstenorganisaties en kunstinstellingen en afstemming tussen de verschillende bestuursniveaus.

Het Vlaams Parlement heeft het initiatief genomen om een voorstel van decreet uit te werken. Het voorstel werd voor het zomerreces ingediend, vervolgens gescreend door de Raad van State en in het najaar besproken in de Commissie Cultuur, Jeugd, Sport en Media. De voorbereidingen voor het uitvoeringsbesluit zijn opgestart.

➤ OD 11: Prognose 2014

De verschillende ondersteuningsmogelijkheden in het vernieuwde Kunstendecreet worden in 2014 vertaald naar een uitvoeringsbesluit met aandacht voor de efficiëntie, effectiviteit en werkbaarheid van de diverse instrumenten.

Ik beoog een door de Vlaamse Regering goedgekeurd uitvoeringsbesluit tegen maart 2014. Het vernieuwde Kunstendecreet zou dan van toepassing worden op subsidies vanaf begrotingsjaar 2016, waarvoor vanaf september 2015 de adviezen worden opgemaakt, na goedkeuring in mei 2015 van de visienota die richtsnoer en toetssteen wordt voor subsidiebeoordeling en -beslissing.

In functie van de strategische visienota in de volgende legislatuur zal het ééngemaakt Kunstensteunpunt in 2014 reeds beginnen met de landschapsanalyses. Hiervoor wordt o.a. gebruik gemaakt van een uitgebreide databank van gegevens over kunstenorganisaties en kunstenaars, die de afgelopen jaren is opgebouwd in samenwerking met het Agentschap Kunsten en Erfgoed, onder de noemer "Kwarts".

Bij de opmaak van deze landschapstekening betrekken de kunstensteunpunten alle relevante actoren in het kunstenveld, inclusief de fondsen.

De kredieten voor de uitvoering van deze operationele doelstelling zijn terug te vinden onder begrotingsartikel HD0/1HE-H-2-A/WT - Werking en toelagen - Uitvoering van decreten en overeenkomsten, het beheer van de collectie van de Vlaamse Gemeenschap en de buitendiensten, studies en onderzoek en aankopen.

OD 12: Evenwichtiger verhouding tussen structurele en projectmatige subsidies

➤ OD 12: Realisaties 2013

Door in haar beslissing van 29 juni 2012 meer middelen te voorzien voor projectmatige subsidies, heeft de Vlaamse Regering de operationele doelstelling gerealiseerd om de verhouding tussen structurele en projectmatige subsidies te verbeteren. In 2013 is een budget van 9,7 miljoen euro voorzien, waardoor substantieel meer kunstenaars en kunstenorganisaties een ondersteuning voor hun projecten kunnen verkrijgen.

➤ OD 12: Prognose 2014

Ook in 2014 wordt een budget van 9,7 miljoen euro voorzien voor de ondersteuning van projecten van kunstenaars en kunstenorganisaties.

De kredieten voor de uitvoering van deze operationele doelstelling zijn terug te vinden onder begrotingsartikelen HD0/1HE-H-2-G/WT - Werking en toelagen - Ontwikkeling en ondersteuning van een divers en vernieuwend professioneel kunstenveld via projectmatige steun voor kunstenorganisaties en kunstenaars en HD0/1HE-H-2-K/WT - Werking en toelagen - Ontwikkeling en ondersteuning van een divers en vernieuwend professioneel kunstenveld via werkingsgerichte steun voor kunstenorganisaties, kunstenaars en ondersteunende structuren in uitvoering van het kunstendecreet.

OD 13: Alternatieve pistes voor financiering onderzoeken

➤ OD 13: Realisaties 2013

Op 3 juli 2013 presenteerde ik mijn initiatieven voor aanvullende financiering voor de kunsten- en erfgoedsector.

Eenzijds gaat het om de initiatieven die onder SD 5 werden vermeld:

- De werking van het Kunstenloket is uitgebreid van de juridische ondersteuning van individuele kunstenaars naar de algemene begeleiding van het zakelijk beheer van de

artistieke praktijk. Zo kunnen kunstenaars nu reeds vijf gratis één-op-één coachingsessies krijgen over carrièreplanningen en alle facetten van het ondernemerschap. De uitbouw van een helpdesk voor financieringsbegeleiding werd opgenomen in hun opdracht, verankerd in het vernieuwde Kunstendecreet (zie SD 5).

- Regelmatige infosessies over aanvullende financiering waaronder de bekendmaking van het gewijzigde CultuurInvest en de Winwinlening (zie SD 5).
- Aanvulling en ontsluiting van de subsidiedatabank van het Agentschap Ondernemen (zie SD 5) en deze toegankelijk maken op de vernieuwde website van het Agentschap Kunsten en Erfgoed (vanaf eind 2013).
- Opname van diverse nieuwe instrumenten in het vernieuwde Kunstendecreet om ondernemerschap te stimuleren: cofinanciering van internationale kunstprojecten en doorbraaktrajecten (zie SD 6), kunstenaarstoelagen (zie verder) en partnerprojecten. Partnerprojecten zijn projecten waarin spelers uit het kunstenveld een samenwerking aangaan met partners buiten de kunstwereld. Op die manier bevorderen we de uitwisseling tussen de creatieve sectoren.

Anderzijds heb ik eind 2013 een experimenteel reglement opgemaakt om de kunstenaarstoelage vanaf 2014 te implementeren, in afwachting van het vernieuwde Kunstendecreet waarin dit nieuwe instrument wordt opgenomen, maar pas vanaf 2016 in werking zou treden (zie OD 11). De kunstenaarstoelage is een subsidie aan kunstenaars voor de overbrugging van artistieke kosten, die volledig door de ontvanger wordt terugbetaald over een af te spreken periode volgens af te spreken modaliteiten. Volgens het “Draagvlakonderzoek m.b.t. aanvullende financiering voor de kunstensectoren binnen de creatieve en culturele industrie”, dat in juli 2013 werd ontsloten, beantwoordt deze subsidievorm in grote mate aan een bestaande investeringsbehoefte bij kunstenaars. De kunstenaarstoelage is vooral bedoeld om beginnende kunstenaars te helpen bij de financiering van de uitbouw van een professionele artistieke praktijk. Er is geen artistieke beoordeling door een commissie. Het maximumbedrag zal op 15.000 euro liggen.

Een andere belangrijke ‘alternatieve’ manier om de kunstenaarspraktijk te ondersteunen is de aankoop van kunstwerken. In het nieuwe Kunstendecreet wordt de uitbouw van de Collectie van de Vlaamse Gemeenschap opgenomen en een organisatie die de spreiding en uitleen van kunstwerken aanmoedigt, ondersteunt. Kunstuitleen bevorderen is aanvullende financiering bevorderen, want de kunstenaar wordt vergoed voor elk uitgeleend werk en de ontleners worden bovendien aangemoedigd om aan te kopen (zie OD 15).

Tot slot is een experiment crowdfunding opgezet (zie SD 5). Het Vlaams Fonds voor de Letteren en de Vlaamse Erfgoedbibliotheek zullen diverse boekinitiatieven ontwikkelen, gaande van het digitale kinderboek tot de verdwenen briefcultuur die digitaal herleeft. Ik heb daar een extra budget voor ter beschikking gesteld en het crowdfundingplatform dat op dit moment in de steigers staat wordt in het najaar van 2013 gelanceerd.

➤ **OD 13: Prognose 2014**

De aandacht voor alternatieve financieringspistes naast subsidies binnen een vernieuwd Kunstendecreet wordt in 2014 vertaald naar een uitvoeringsbesluit. Er wordt aandacht besteed aan de verschillende genoemde beleidslijnen en instrumenten.

De eerste resultaten van het crowdfundingproject van het Vlaams Fonds voor de Letteren en de Vlaamse Erfgoedbibliotheek zullen worden geanalyseerd. Als deze positief zijn, kan er op basis daarvan worden bekeken hoe deze alternatieve financieringspiste in de toekomst kan worden geëxploreerd en wat de rol van de Vlaamse overheid daarin kan betekenen.

OD 14: Afstemming productie, aanbod en spreiding

➤ OD 14: Realisaties 2013

Op basis van de werkingsverslagen van de gesubsidieerde kunstorganisaties zal eind 2013 een geïntegreerde analyse beschikbaar zijn over productie, aanbod en spreiding voor de periode 2010 tot en met 2012.

In het overleg en de afstemming met het Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen werden de mogelijke analyses en methodiek besproken. De eigenlijke analyses worden eind 2013 geproduceerd en begin 2014 afgestemd.

Voor Circuit X, dat werd geïnitieerd door VTi, LOCUS en het Theaterfestival, worden jaarlijks 5 producties uit jong aanbod geselecteerd. Zij krijgen een gegarandeerde spreiding en promotie binnen cultuurcentra en gemeenschapscentra en worden opgenomen in het aanbod Podium bij het Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen.

➤ OD 14: Prognose 2014

Op basis van het toezicht door het Agentschap Kunsten en Erfgoed zal er in 2014 een analyse kunnen worden opgemaakt van de spreiding van de activiteiten van de kunstorganisaties in de erkenningsperiode 2010-2012. Hierdoor zal voor de eerste maal inzage gegeven worden in de spreiding van deze activiteiten over een langere periode. Een evenwichtige spreiding is een bezorgdheid van alle bestuursniveaus. De afstemming tussen productie, aanbod en spreiding is een belangrijk onderwerp dat ter sprake kan komen in het structurele overleg tussen de bestuursniveaus dat in het hoger vermelde protocol wordt vastgelegd. Dit protocol zal worden uitgewerkt in het kader van het vernieuwde Kunstendecreet (zie OD 11).

OD 15: Extra aandacht voor de beginnende en individuele kunstenaar

➤ OD 15: Realisaties 2013

Met de realisatie van een verhouding van 90% structurele tegenover 10% projectmatige subsidies (zie OD 12) kwamen er vanaf 2013 substantieel meer middelen ter beschikking voor de ondersteuning van kunstenaars. Dit resulteerde in een beduidend hoger subsidiebedrag voor ontwikkelingsgerichte beurzen en projectmatige ondersteuning van kunstenaars. Op die wijze kreeg de centrale rol van de individuele kunstenaar binnen het kunstenveld een correctere budgettaire vertaling.

In 2013 gingen we van start met een nieuwe selectie van residentieplaatsen. Deze selectie kwam tot stand op basis van een voorstel door een internationale groep van experts. De residentie van Vlaamse kunstenaars werd in 2013 op volgende locaties ondersteund:

- New York – PointB Worklodge
- New York – Residency Unlimited
- Berlijn – KunstWerke
- Berlijn – AIR Berlin Alexanderplatz (ABA)
- Maastricht – Jan van Eyck Academie
- Warschau – Ujazdowski Castle a-i-r laboratory
- Parijs – Cité Internationale des Arts
- Comacina – Isola Comacina

In deze hoogstaande plekken werd telkens een verblijf van een of meerdere Vlaamse kunstenaars gesubsidieerd. In de cultureel-erfgoedsector startte ik met een residentiebeleid voor erfgoedwerkers (zie OD 17).

Om de uitwisseling en mobiliteit van de individuele kunstenaars te ondersteunen, heb ik in 2013 de samenwerkingsverbanden met het Frans Masereel Centrum (FMC) uitgebreid. Het Europese project “Password printmaking” focust in 2013 op de uitwisseling van kunstenaars in de vorm van grafiekresidenties. De vijf Europese partners die deze verbintenis zijn aangegaan, zijn:

- International Centre of Graphic Arts, Ljubljana, Slovenië
- Hablar en Arte, Madrid, Spanje
- International Print Triennial Society, Krakow, Polen
- Foundation Tallinn Print Triennial, Tallinn, Estland
- Muzej Moderne i Suvremene Umjetnosti, Rijeka, Kroatië

Dit betekent dat er in 2013 zowel Belgische kunstenaars naar deze instellingen vertrokken om een grafiekresidentie uit te voeren als dat er kunstenaars vanuit deze landen in residentie verbleven in het FMC.

Er is in 2013 een voorlopig engagement aangegaan met Scuola Grafica internazionale di Venezia om tijdens de Biënnale voor Beeldende Kunst telkens een Belgische kunstenaar in dit centrum te laten resideren en er een presentatie of een tentoonstelling aan te verbinden op het einde van de residentie. CNEAI (Centre National Edition Art Image) en Les Laboratoires D’Aubervilliers, beide residentieplekken in Parijs, zijn aangesproken om in de toekomst samen te werken met het FMC. De reeds bestaande samenwerking met de Jan Van Eyck Academie in Maastricht werd herbekeken met de nieuwe directeur Lex ter Braak om nieuwe accenten te leggen.

In het voorstel voor het nieuwe Kunstendecreet (zie OD 11) wordt veel aandacht besteed aan de ondersteuning van de beginnende en individuele kunstenaar met een aantal nieuwe beleidslijnen:

- belangrijke nieuwe instrumenten worden de meerjarige beurzen en meerjarige projecten
- de aankoop van kunstwerken van hedendaagse, in Vlaanderen werkzame kunstenaars voor de Collectie van de Vlaamse Gemeenschap zal een bijkomende ondersteuning betekenen voor de individuele kunstenaar, zowel financieel als op het vlak van erkenning
- de “ondersteuning van de kunstenaar” wordt een criterium waarop alle kunstenorganisaties zullen worden beoordeeld
- een occasionele internationale presentatie is een eenvoudige subsidielijn, waarbij een deel van de kosten, verbonden aan een activiteit in het buitenland, wordt vergoed. Deze subsidielijn is ook zeer toegankelijk voor kleinschalige individuele initiatieven (zie SD 6)

- individuele kunstenaars uit alle disciplines, vormen een belangrijke doelgroep bij de doorbraaktrajecten (zie SD 6)

De volgende, bestaande instrumenten worden in het Kunstendecreet opgenomen en verankerd:

- internationale residenties zijn gericht op de ontwikkeling van individuele kunstenaars, zowel op gebied van het oeuvre, de carrière als het persoonlijke netwerk (zie SD 6)
- de kunstenaarstoelage (zie OD 13)
- de werking van het Kunstenloket en van een organisatie als Kunst In Huis, beide belangrijke actoren in de ondersteuning van de individuele, in het bijzonder de beginnende kunstenaar

➤ **OD 15: Prognose 2014**

Het nieuwe Kunstendecreet bevat een autonoom onderdeel over individuele kunstenaars en wordt in 2014 vertaald naar een uitvoeringsbesluit. Er wordt aandacht besteed aan verschillende beleidslijnen en de genoemde instrumenten.

In 2014 start ik met het FMC een nieuw traject waarbij individuele kunstenaars, nationaal en internationaal, uitgenodigd worden om te resideren in het centrum. Daarbij worden deze kunstenaars intensief begeleid in de grafische technieken en wordt er een solo- of duotentoonstelling in het centrum aan verbonden. Om de nationale en internationale netwerken te bevorderen voor de individuele kunstenaar zal in 2014 een aantal informele ontmoetingsdagen georganiseerd worden in het FMC in samenwerking met BAM. Hierbij wordt de kunstenaars die verbonden zijn aan het centrum de mogelijkheid gegeven om aan organisatoren, curatoren, critici ... hun grafische werk te presenteren.

Een belangrijk nieuw initiatief voor kunstenaars zijn de pilootprojecten “Kunst in Opdracht”, in samenwerking met het team van de Vlaamse Bouwmeester en het kunstensteunpunt BAM. Dit meerjarig project omvat de voorbereiding, productie en begeleiding van vijf creaties door kunstenaars, waarvan de realisatie voorzien is in 2015. Kunstenaars zullen worden uitgedaagd om vernieuwende projecten voor te stellen voor diverse situaties in de publieke ruimte, vervolgens worden opdrachtgevers gezocht die het project financieel mee ondersteunen. De projecten zijn voorbeeldstellend, experimenteel en hebben een onderzoekmatige inslag. Ik zorg voor de financiële basis voor de coördinatie en het begeleidingstraject, wat een belangrijke incentive wordt voor opdrachtgevers. De begeleiding door experts zal de slaagkansen verhogen, zij testen de methodieken, documenteren de processen en bouwen kennis op. Via een studiedag, workshops en een publicatie wordt de kennis gedeeld met de sector en het levert inhoud voor het gewenste kennisplatform, zoals in het onderzoek “Kansen voor kunst in publieke ruimte” van 2010 werd bepleit.

Het doel blijft om enerzijds opdrachtgevers te sensibiliseren over de verantwoorde omgang met hedendaagse kunst in de publieke ruimte en anderzijds de bestaande praktijkervaring en kennis van kunstenaars en bemiddelaars te delen en te ontsluiten. Een belangrijk aspect is ook het maatschappelijk draagvlak naar kunst in opdracht te vergroten en aldus tot een beter en meer gedragen uitvoering van de bestaande 1%-regel te komen.

De methodiek van pilootprojecten, ontwikkeld door de Vlaamse Bouwmeester, wordt ook in andere beleidsdomeinen toegepast: er zijn pilootprojecten in Wonen en Zorg en er volgen trajecten rond Productief Landschap en Brusselse Scholen. Hierdoor kan er domeinoverschrijdende kennis worden opgebouwd en uitgewisseld over de aanpak en begeleiding van grensverleggende projecten, waarmee we het innovatieve potentieel van het creatieve Vlaanderen mee helpen uitbouwen.

De kredieten voor de uitvoering van de operationele doelstellingen 15 en 16 zijn o.a. terug te vinden onder begrotingsartikelen HD0/1HE-H-2-F/WT - Werking en toelagen - Ontwikkeling en ondersteuning van een divers en vernieuwend professioneel kunstenlandschap via werkingsgerichte steun voor kunstenorganisaties, kunstenaars en ondersteunende structuren en HD0/1HE-H-2-G/WT - Werking en toelagen - Ontwikkeling en ondersteuning van een divers en vernieuwend professioneel kunstenlandschap via projectmatige steun voor kunstenorganisaties en kunstenaars.

OD 16: Inzetten op bewaring en ontsluiting van het erfgoed

➤ OD 16: Realisaties 2013

Wat betreft het depotbeleid werd het nieuwe FoCI-reglement ter ondersteuning van bovenlokale infrastructuur in 2013 van kracht. Cultureel-erfgoeddepots zijn hierin aangeduid als één van de 5 prioriteiten voor de komende 5 jaar. Er werd een Kenniscluster Depotinfrastructuur opgestart. De cluster is een overlegplatform van relevante actoren binnen de Vlaamse overheid, samen met ervaren actoren uit de erfgoedsector, dat inzet op expertiseopbouw en -deling over bouwen, verbouwen of herinrichten van erfgoeddepots en eventuele samenwerking met private spelers. De administraties bevoegd voor roerend en onroerend erfgoed stemmen hierbij het Vlaamse depotbeleid af met de provincies en de VGC in het interprovinciaal depotoverleg.

Op 27 september 2013 besliste de Vlaamse Regering over de subsidiëring van de Vlaamse musea voor de periode 2014-2018. Eenentwintig musea, waarvan drie nieuwe (het Museum aan de Stroom (MAS) in Antwerpen, Museum M in Leuven en het Stadsmuseum Gent (STAM)) ontvangen samen een jaarlijkse subsidiewerking van 8.122.000 euro. In de beheersovereenkomsten 2014-2018 met deze Vlaamse musea is een divers doelgroepenbeleid en een gedifferentieerd prijzenbeleid met bijzondere aandacht voor min 26-jarigen opgenomen als doelstelling. Op deze manier wordt de inzet voor deze doelgroep blijvend gestimuleerd en opgevolgd.

Op 19 juli 2013 werd het Decreet over het buiten België brengen van cultuurgoederen principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan het UNESCO '70-verdrag in verband met maatregelen om de ongeoorloofde invoer, uitvoer en overdracht van eigendom van cultuurgoederen te voorkomen, en aan de Europese Richtlijn hierover. Het decreet voert een vergunningsplicht in voor het buiten België brengen van cultuurgoederen. Het kwam tot stand in overleg met de Franse Gemeenschap om zo tot een meer gelijklopende regeling te komen voor uitvoer van cultuurgoederen vanuit België. Het decreet maakt een betere bescherming van het roerend cultureel erfgoed in België mogelijk. De rechten van de eigenaar blijven gegarandeerd. De weigering van een uitvoervergunning kan enkel mits verwerving van het cultuurgoed door de Vlaamse overheid tegen de internationale marktwaaarde.

Er werden opnieuw initiatieven ondernomen om de bewaartoestand van Topstukken in kerken en kloosters te verbeteren. Uit de studie van het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium bleek dat het Nood Gods-drieluik in de Onze-Lieve-Vrouw-Hemelvaartkerk van Watervliet één van de meest bedreigde Topstukken was. In nauw overleg met Onroerend Erfgoed werden bijzondere beschermingsmaatregelen opgelegd en werden de meest dringende conservatiewerkzaamheden uitgevoerd en gefinancierd in het kader van het Topstukkendecreet.

De restauratie van het Lam Godsretabel van de gebroeders Van Eyck kwam op kruissnelheid. De restauratiewerken in het kijkatelier in het Gentse Museum voor Schone Kunsten vorderen goed. Met de verwijdering van de vele lagen vernissen en van de diverse latere retouches komt het schilderkunstig meesterschap van Van Eyck meer en meer naar voren. De zo ‘onttakelde’ panelen geven beetje bij beetje een indrukwekkende dieptewerking, materiaalsuggestie en detaillering bloot. De restauratorenploeg kwam tot de aangename ontdekking dat een deel van de panelen nog in de originele, bewerkte kaders bewaard bleef. De restauratieopdracht werd daarom uitgebreid tot deze panelen.

Er werd een studie uitgevoerd over de verbetering van de bewaarcondities van het Lam Gods op de huidige locatie. De ‘kooi’ in de Doopkapel van Sint-Baafs zal nog tot 2022 fungeren als de tijdelijke bewaarplek voor het Lam Gods.

Dragers van immaterieel cultureel erfgoed werden gestimuleerd hun aanvragen voor de Inventaris Vlaanderen en de voortgangsrapportering te documenteren via het interactieve Platform voor Immaterieel Cultureel Erfgoed. Na de lancering van www.immaterieelerfgoed.be in 2012 werd dit instrument geoperationaliseerd door het een plaats te geven in het reglement voor Immaterieel Cultureel Erfgoed 2013. Ik mocht vier nieuwe elementen toevoegen aan de Inventaris Vlaanderen voor Immaterieel Cultureel Erfgoed. De vernieuwde procedure, waardoor de begeleiding van de erfgoedgemeenschappen (bij de invoer in www.immaterieelerfgoed.be) centraler komt te staan, zorgde voor een kwaliteitsverhoging van de ingediende dossiers. De maatregel droeg bij tot de doelstellingen van de UNESCO-conventie voor de borging van het immaterieel cultureel erfgoed, namelijk de bewustwording van de omgang met het immaterieel erfgoed en de nadruk op de transmissie en andere borgingsmaatregelen van het immaterieel cultureel erfgoed, elementen die centraal staan in mijn beleid. De vele reacties maakten duidelijk dat de inventaris de zichtbaarheid van het immaterieel cultureel erfgoed verhoogt en stimuleert tot bewust omgaan met en het borgen van dat erfgoed. De inventaris telt nu 37 tradities, fenomenen of gewoontes.

Met het oog op een verbetering van het depot voor de Collectie van de Vlaamse Gemeenschap werd een behoefteanalyse opgemaakt, die gevalideerd werd door de Inspectie van Financiën. Er werd een traject uitgewerkt voor een uitbreiding van het Vlaams bestuursarchief met een gezamenlijke realisatie van een depot voor de kunstcollectie en een depot voor Onroerend Erfgoed. Dit traject moet de haalbaarheid van deze realisatie in kaart brengen.

Het interne depot van het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen (KMSKA) werd opgeleverd. De ingebruikname van het depot ging gepaard met de inhuizing van maar liefst 1.800 schilderijen, waaronder enkele van uitzonderlijk groot formaat. Het KMSKA toont zich hiermee pionier op het gebied van depotbeleid. Het museum organiseerde ook opendeurdagen van het depot.

2013 betekende ook de opstart van het Ensor Research Project door het KMSKA. Als eerste onderdeel daarvan deed het KMSKA onderzoek naar de theoretische grondslagen voor Ensors creatieproces. Dat werd in 2013 afgerond.

➤ **OD 16: Prognose 2014**

Op basis van de gevalideerde behoefteanalyse zal ik samen met mijn collega-minister bevoegd voor Bestuurszaken en Onroerend Erfgoed een voorstel voorleggen aan de Vlaamse Regering voor een uitbreiding van Het Depot in Vilvoorde. Hierin zullen verschillende collecties van de Vlaamse overheid samen ondergebracht worden: de (kunst)Collectie van de Vlaamse Gemeenschap (Cultuur), een uitbreiding van de archieven van de Vlaamse overheid (Bestuurszaken) en de archeologische collecties (Onroerend Erfgoed).

In 2014 wordt het regionaal depotbeleid met de provincies verder uitgebouwd in uitvoering van het nieuwe Cultureel-erfgoeddecreet van 2012. De Vlaamse beleidsprioriteiten voor het regionaal cultureel-erfgoedbeleid worden van kracht en er worden personele en financiële middelen aan toegewezen. Concreet gaat het om volgende beleidsprioriteiten binnen de toegekende bevoegdheden aan de provincies: een regionaal netwerk van cultureel-erfgoeddepots, dienstverlening voor cultureel-erfgoedbeheerders voor het duurzaam bewaren van cultureel erfgoed en aggregatie- en preservatie-initiatieven voor digitaal cultureel erfgoed. Voor de uitbouw van het regionaal depotbeleid wordt afstemming gezocht met Onroerend Erfgoed, onder meer m.b.t. de regierol van de provincies. Er kunnen bovendien aanvragen worden ingediend ter ondersteuning van investeringen in de infrastructuur van cultureel-erfgoeddepots, dit op basis van het nieuwe FoCI-reglement.

Om uitvoering te geven aan het Decreet over het buiten België brengen van cultuurgooederen is een uitvoeringsbesluit vereist. Dit zal in de loop van 2014 opgemaakt worden.

Een rondvraag aan mogelijke kandidaten voor een definitieve bestemming en ontsluiting van de Orgelcollectie Ghysels resulteerde op 5 juli 2013 in een positief engagement van de stad Antwerpen om de collectie in de toekomst een plaats te geven in het te restaureren Museum Vleeshuis. Aan mijn administratie gaf ik de opdracht om de bewaring in het depot van Katoennatie voorlopig te verlengen, gekoppeld aan een uitbreiding met het oog op een beperkte ontsluiting van de collectie in depot via geleide groepsbezoeken.

Inzake immaterieel cultureel erfgoed wil ik de dynamiek die in 2013 werd ontwikkeld met de integratie van het platform www.immaterieelerfgoed.be in de beleidsvoering rond immaterieel cultureel erfgoed kanaliseren. Door de zichtbaarheid die dit platform biedt, wordt het beleid transparant en kunnen de betreffende erfgoedgemeenschappen worden gesensibiliseerd in de omgang met hun immaterieel cultureel erfgoed. Concreet wil ik in 2014 het platform www.immaterieelerfgoed.be uitbouwen tot een ontmoetingsplaats voor immaterieel cultureel erfgoed. Het wordt een manier om omgaan met immaterieel cultureel erfgoed vorm te geven. Opname in de inventaris voor Immaterieel Cultureel Erfgoed Vlaanderen is immers geen eindpunt maar wel een stap in een proces waarin het immaterieel cultureel erfgoed een centrale plaats inneemt en waar de principes van de UNESCO-conventie ten volle uitgespeeld kunnen worden.

De resultaten van het onderzoek naar de theoretische grondslagen voor Ensors creatieproces worden ontsloten in boekvorm. Dit onderzoek ging gepaard met een materiaal-technische doorlichting en een chemische analyse van de Ensorcollectie van het KMSKA. Het maakt deel uit van een omvangrijker project waarbij we willen komen tot een synthese en verdieping van de expertise die doorheen de jaren werd opgebouwd, zodat de interpretatie en conservatie van Ensors werk op een grondig onderzoek van feiten kan steunen. Het KMSKA wil op deze manier

bijdragen tot een grondige ‘scholarly’ ontsluiting van een cruciaal onderdeel van haar collectie, de kennis van de moderne kunst in België en de (nog jonge) conservation science.

De kredieten voor de uitvoering van deze operationele doelstelling zijn terug te vinden onder begrotingsartikelen HD0/1HE-H-2-C/WT - Werking en toelagen - Structurele werking van erfgoedorganisaties, gemeenten en provincies met het oog op een kwaliteitsvolle en duurzame zorg voor de ontsluiting van het cultureel erfgoed, HD0/1HE-H-2-B/WT - Werking en toelagen - Ontwikkelingsgerichte en internationale projecten die de structurele werking van erfgoedorganisaties overstijgt, HD0/1HE-H-2-A/WT - Werking en toelagen - Uitvoering van decreten en overeenkomsten, het beheer van de collectie van de Vlaamse Gemeenschap en de buitendiensten, studies en onderzoek en aankopen en HD0/1HE-H-5-Y/IS - Interne stromen – Topstukkenfonds.

OD 17: Internationale ambitie met de "Collectie Vlaanderen"

➤ OD 17: Realisaties 2013

Het kunstenbeleid heeft een lange traditie van residentiebeleid. Binnen het cultureel-erfgoedbeleid was dit tot nu toe onbestaande. Daarom startte ik een residentiereglement op voor erfgoedwerkers, ter ondersteuning van een (langere) leerperiode in het buitenland met het oog op competentieopbouw en kennisdeling. In het eerste jaar werd de doelgroep beperkt tot de erkende musea ingedeeld bij het Vlaamse niveau.

Vlaanderen nam actief deel aan de werkzaamheden tot herziening van de Europese regelgeving (richtlijn teruggave cultuurgoederen). Via het voorzitterschap van het intra-Belgische Overlegplatform invoer, uitvoer en restitutie van cultuurgoederen werden de nodige bijdragen geleverd aan de omzetting van het UNESCO '70-verdrag (restitutie cultuurgoederen) naar Belgisch intern recht. Het Museum Plantin-Moretus werd voor erkenning voorgedragen als erfgoed dat een verhoogde bescherming geniet binnen het kader van de conventie van Den Haag van 1956 (bescherming cultuurgoederen in oorlogstijd).

Naar aanleiding van de zesjarige ratificatie van de conventie van het immaterieel cultureel erfgoed diende België eind 2012 te rapporteren over de manier waarop de conventie geïmplementeerd werd. De Vlaamse Gemeenschap nam dit samen met de andere bevoegde gemeenschappen ter harte. Na het indienen van een initiële versie in december 2012 verzocht UNESCO België om dit lijvige dossier te herwerken. Dit gebeurde in de loop van 2013. Het dossier ligt ter beoordeling voor bij het intergouvernementeel comité van de betreffende conventie dat er zich in december 2013 in Bakoe over zou buigen.

Op deze bijeenkomst in Bakoe ligt het dossier "Shrimp fishing on horseback in Oostduinkerke", ingediend voor opname op de Representatieve Lijst van het Immaterieel Cultureel Erfgoed van de Mensheid (art. 16), ter bespreking voor ditzelfde comité voor.

De Vlaamse Gemeenschap en de Franstalige Gemeenschap dienden samen het dossier "Safeguarding the carillon culture: preservation, transmission, exchange and awareness-raising" in bij UNESCO als de Belgische nominatie voor het Register met programma's, projecten en activiteiten die zorgen voor het vrijwaren in het kader van de Lijst van het Immaterieel Cultureel

Erfgoed van de Mensheid (art. 18). Dit dossier zal in 2014 ter bespreking door het intergouvernementeel comité voorliggen.

In september vierden we de tiende verjaardag van de UNESCO-Conventie 2003 voor de borging van het immaterieel erfgoed met een bijeenkomst in het Sportimonium in Hofstade van de drijvende krachten, trekkers en sympathisanten rond het thema “Borgen, representatieve voorbeelden en voorbeeldpraktijken: de UNESCO-Conventie van 2003 in werking.” De viering werd feestelijk afgesloten met de Hanswijkcavalcade in Mechelen.

In het kader van de sluiting voor renovatie zet het KMSKA sterk in op de ontsluiting en het toegankelijk houden van de eigen collectie. Enerzijds zijn er diverse initiatieven in het binnenland die zeer succesvol lopen, anderzijds verschillende internationale samenwerkingsprojecten. Tot die laatste groep behoren de tentoonstelling van oude meesters in het Chhatrapati Shivaji Maharaj Vastu Sangrahalaya (formerly Prince of Wales Museum of Western India) waarvoor het KMSKA niet alleen bruiklenen leverde maar ook de inhoudelijke en conceptuele uitwerking verzorgde. In 2013 startte een nieuwe reeks buitenlandse samenwerkingsverbanden waarin Ensor centraal staat. Na Ordupgaard (Denemarken) volgen de komende jaren Kunstmuseum Basel, Getty Museum Los Angeles en Art Institute Chicago.

➤ **OD 17: Prognose 2014**

Het nog jonge reglement voor de ondersteuning van een residentiebeleid voor erfgoedwerkers wordt voortgezet. Ik wil de doelgroep uitbreiden naar alle medewerkers van collectiebeherende organisaties ingedeeld bij het Vlaamse niveau.

Zoals bij de realisaties vermeld, ligt in 2014 het dossier over de beiaardcultuur voor om opgenomen te worden op de Lijst van voorbeeldpraktijken voor het borgen van immaterieel cultureel erfgoed.

In afstemming met de andere bevoegde gemeenschappen zal worden afgesproken welk dossier België in 2014 zal indienen in het kader van de conventie voor het borgen van het immaterieel cultureel erfgoed (dit ligt voor in 2015).

De samenwerking inzake de bescherming van het roerend cultureel erfgoed blijft in 2014 hoog op de internationale cultuuragenda staan. Vlaanderen zal in 2014 bijdragen tot de besluitvorming en uitvoering op dit vlak. Daarbij wordt gestreefd naar een zo goed mogelijk evenwicht tussen gemeenschapsbelangen (behoud roerend cultureel erfgoed) en de individuele belangen van de eigenaars en kunsthandel. Het Decreet betreffende het buiten België brengen van cultuurgoederen vormt een belangrijk instrument voor de omzetting van deze evoluties naar Vlaamse regelgeving. Net als in andere domeinen zijn het de beslissingen binnen de Europese Unie die de verdere evolutie van dit dossier bepalen. De tendens binnen de EU tot een verhoogde erfgoedbescherming is daarbij onmiskenbaar.

Het invoeren van een Vlaamse Indemniteit voor buitenlandse bruiklenen blijft een ambitie, maar de financiële consequenties kunnen momenteel niet worden gewaarborgd. Er zal worden gewerkt aan een meer integraal voorstel dat zowel de behoefte en het risico, als de vereiste waarborg op elkaar afstemt.

Het KMSKA blijft werken aan buitenlandse samenwerkingsverbanden. Met het oog op de ontsluiting van de artistieke nalatenschap van P.P. Rubens op internationaal niveau wordt een

tentoonstelling en een bijhorende publicatie voorbereid, “Rubens and His Legacy”, in samenwerking met BOZAR en The Royal Academy Londen.

De kredieten voor de uitvoering van deze operationele doelstelling zijn terug te vinden onder begrotingsartikelen HD0/1HE-H-2-C/WT - Werking en toelagen - Structurele werking van erfgoedorganisaties, gemeenten en provincies met het oog op een kwaliteitsvolle en duurzame zorg voor de ontsluiting van het cultureel erfgoed en HD0/1HE-H-2-A/WT - Werking en toelagen - Uitvoering van decreten en overeenkomsten, het beheer van de collectie van de Vlaamse Gemeenschap en de buitendiensten, studies en onderzoek en aankopen.

OD 18: Verdere implementatie van het Cultureel-erfgoeddecreet

➤ OD 18: Realisaties 2013

Zoals vermeld onder OD 16 is er een beslissing genomen over de indeling en subsidiëring van de musea en samenwerkingsverbanden met het oog op internationale profilering, voor de periode 2014-2018. Met elk van de 21 Vlaams ingedeelde en ondersteunde musea wordt een beheersovereenkomst afgesloten die rekening houdt met de aandachtspunten van de beoordelingscommissie, de eigen accenten van het museum en het toegekende subsidiebedrag. Zo kunnen de Vlaams ingedeelde musea inzetten op de vele uitdagingen in het behoud, het beheer en de ontsluiting van het cultureel erfgoed. Ik denk onder meer aan depotwerking, onderzoek, restauratie, digitalisering ...

Op het vlak van publiekswerking vraag ik de musea om in te zetten op een specifiek aanbod en doelgroepenbeleid voor kinderen en jongeren. Dit vervangt de 1-euromaatregel maar komt tegelijk tegemoet aan de beleidsdoelstelling die achter deze maatregel lag. Op basis van evaluaties voor Vlaanderen (door de Hogeschool West-Vlaanderen) en Nederland (door de Nederlandse Museumvereniging) blijkt dat een specifiek aanbod en doelgroepenbeleid voor kinderen en jongeren meer effect heeft dan een lage toegangsprijs.

In 2013 kregen 19 ontwikkelingsgerichte cultureel-erfgoedprojecten een subsidie binnen een beperkt budget van circa 1 miljoen euro. Bovendien kregen 6 organisaties cofinanciering voor de uitvoering van een internationaal project.

Het kwaliteitslabel voor collectiebeherende cultureel-erfgoedinstelling werd in 2013 toegekend aan één museum en twee culturele archiefinstellingen.

Het materiaal voor de tweede editie van het Cijferboek Cultureel-erfgoed werd voorgesteld. De resultaten ervan kunnen worden gebruikt enerzijds om noden en evoluties in het veld sneller te detecteren en anderzijds voor de ontwikkeling van het cultureel-erfgoedbeleid.

Onder invloed van het nieuwe Cultureel-erfgoeddecreet van 2012 werden de advies- en beoordelingscommissies opnieuw samengesteld. Het aantal commissies verminderde van 5 naar 3 en een kern van permanente leden wordt per adviseringsronde aangevuld met tijdelijke leden. Hierdoor zijn zowel de consistentie in de advisering als de geschikte competenties voor de advisering van de ingediende aanvraagdossiers verzekerd. Het mandaat van deze commissies loopt tot 2015.

➤ **OD 18: Prognose 2014**

In 2014 zal ik conform het Cultureel-erfgoeddecreet, een voorstel van beslissing over de subsidiëring van het lokaal cultureel-erfgoedbeleid van de steden Antwerpen, Gent, Brugge, Leuven en Mechelen voorleggen aan de Vlaamse Regering, voor de periode 2014 - 2019. Dit gebeurt voor deze steden op basis van hun voorstellen voor de invulling van de Vlaamse beleidsprioriteiten voor het lokale cultureel-erfgoedbeleid. Er zal daarbij ingezet worden op digitaal cultureel erfgoed, religieus cultureel erfgoed, culturele archieven en vrijwilligerswerking rond de zorg voor en ontsluiting van cultureel erfgoed.

In datzelfde kader zal ik een voorstel van beslissing voorleggen aan de Vlaamse Regering over de subsidiëring van het regionaal cultureel-erfgoedbeleid van de provincies. Dit gebeurt eveneens op basis van hun voorstellen voor invulling van de Vlaamse beleidsprioriteiten voor het regionale cultureel-erfgoedbeleid waarbij, zoals vermeld onder OD 16, binnen de bevoegdheden van de provincies gewerkt wordt aan de uitbouw van een regionaal depotbeleid.

De Vlaamse Regering zal een beslissing nemen over de subsidiëring van het lokaal cultureel-erfgoedbeleid op basis van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, voor de periode 2015-2020. Dit instrument van de erfgoedconvenants moet een impuls en ondersteuning zijn voor de ontwikkeling van het lokaal cultureel-erfgoedbeleid. Samenwerking en efficiënte inzet van mensen en middelen zijn hierbij belangrijke aandachtspunten.

OD 19: Digitalisering en nieuwe vormen van ontsluiting aanmoedigen

➤ **OD 19: Realisaties 2013**

Op 18 mei 2013 werd de 'Public Sector Information'-richtlijn (PSI) aangenomen door het Europees Parlement. De richtlijn regelt de vrijgave van data en informatie van publieke instellingen, waaronder heel wat cultureel-erfgoedorganisaties. Informatie over de collectie cultureel-erfgoed is voor dergelijke organisaties een waardevolle 'grondstof'. Daarom heb ik ervoor geijverd om voor cultureel-erfgoedorganisaties een uitzondering te voorzien op de verplichting tot kosteloze vrijgave van dergelijke informatie. Het Europees Parlement heeft echter beslist om deze uitzondering niet op te nemen in de PSI-richtlijn maar toch werd er voor de cultureel-erfgoedsector een aantal vrijheidsgraden voorzien.

De projectsubsidies voor cofinanciering van Europese digitaliseringsprojecten werden voortgezet. Deze subsidielijnen werden geïntegreerd in het Cultureel-erfgoeddecreet van 2012. Er zijn twee nieuwe projecten: de deelname van PACKED aan AthenaPlus en van het FotoMuseum Antwerpen aan het project Daguerreobase.

Er is een voorstel van aanpak uitgewerkt om te kunnen omgaan met de essentiële probleempunten van auteursrechten in de digitale maatschappij. Gezien het spanningsveld tussen rechthebbenden en gebruikers, welke standpunten niet steeds eenvoudig te verzoenen zijn, werd er gekozen om methodologische afspraken te maken zodat de verschillende Vlaamse stemmen voldoende in de federale besluitvorming meegenomen worden. Na een positief gesprek hierover met de FOD Economie werd een rondetafel georganiseerd om tot een blauwdruk te komen over de modaliteiten waarmee de standpunten van de Vlaamse belangenbehartigers het best vertolkt kunnen worden op het federale niveau. Na een bijeenkomst op 7 juni, waar de voornaamste

stemmen uit de sector aanwezig waren, werd een model opgesteld dat met de FOD Economie afgetoetst werd (zie SD 3).

Het Europeana Vlaanderen Overlegplatform kwam samen om het Europeana-initiatief te stroomlijnen en te faciliteren. Sinds 2008 gebeurt dit door communicatie over het Europese beleid en de betreffende projecten, sensibilisering over de deelname aan Europeana en interactie met Europa. De Europese subsidiemogelijkheden kwamen aan bod (11de oproep 7KP, ICT 2013.11.2 en CIP-ICT PSP, oproep 7 (thema 2: „digital content, open data and creativity), projecten zoals Enumerate, Europeana Photography, LoCloud, Europeana Inside, AthenaPlus, de community collection days (in het kader van Europeana Awareness), de Europeana API, de doorlichting van de infrastructurele VKC-onderbouw openculture.be). De leden van het Europeana Vlaanderen werden bevraagd over de impact van Europeana op hun digitale activiteiten. De resultaten hiervan werden op 13 september 2013 op Informatie aan Zee voorgesteld.

In het project "naar een digitale langetermijnvisie voor kunsten en erfgoed" wordt een visie ontwikkeld op een geactualiseerd raamwerk waarbinnen de verschillende actoren en projecten (aanvullend) kunnen opereren.

➤ **OD 19: Prognose 2014**

De Topstukken zijn publiek ontsloten op de website www.topstukken.be. In het verleden werd de Collectie van de Vlaamse Gemeenschap voor het publiek ontsloten via de uitgave van Aanwinstencatalogi. In 2014 wens ik werk te maken van de digitale ontsluiting van de Collectie van de Vlaamse Gemeenschap. Tegelijk wordt in het kader van open data en uitwisseling van collectie-informatie met PACKED een project opgezet om de gegevens over de werken van de Vlaamse Gemeenschap die in bewaargeving zijn in de musea van de partners van Vlaamse Kunstcollectie, Contemporary Art Heritage Flanders en Lukas, Art in Flanders als één geheel doorzoekbaar te maken (zie SD 3).

In juni 2013 nam de Europese Commissie de herziening van de PSI-richtlijn aan. België heeft 24 maanden de tijd om deze richtlijn in de eigen regelgeving om te zetten. Ik zal ervoor ijveren dat bij deze omzetting de stem van de cultureel-erfgoedsector, waarop deze richtlijn een grote impact heeft, gehoord wordt.

De implementatie van een structuur voor een overlegplatform auteursrechten – gebaseerd op de bevindingen van voornoemde rondetafel – zal in 2014 vorm krijgen.

De ondersteuning voor de deelname aan Europese projecten (tot 2012 gekend als matching funds) werd in het Cultureel-erfgoeddecreet van 2012 geïntegreerd als een aparte soort projecten. De finaliteit blijft echter dezelfde, namelijk stimuleren van Vlaamse cultureel-erfgoedorganisaties om deel te nemen aan Europese projecten, al werd de focus door de integratie in het Cultureel-erfgoeddecreet verruimd andere types van internationale projecten.

De kredieten voor de uitvoering van de operationele doelstellingen 18 en 19 zijn terug te vinden onder begrotingsartikelen HD0/1HE-H-2-C/WT - Werking en toelagen - Structurele werking van erfgoedorganisaties, gemeenten en provincies met het oog op een kwaliteitsvolle en duurzame zorg voor de ontsluiting van het cultureel erfgoed en HD0/1HE-H-2-B/WT - Werking en toelagen - Ontwikkelingsgerichte en internationale projecten die de structurele werking van erfgoedorganisaties overstijgt.

OD 20: Participatie bevorderen door evenementen**➤ OD 20: Realisaties 2013**

De Kunstendag voor Kinderen⁵, dat ik vorig jaar heb opgestart en dat in het teken staat van kunst voor kinderen en hun gezin, vindt elk jaar op de derde zondag van november plaats. Dit jaar werd het aanbod nog uitgebreid en gediversifieerd. De samenwerking met onderwijs wordt geïntensifieerd en er wordt nog meer een bijzondere focus gelegd op mensen in kansarmoede (zie SD 2).

De Erfgoeddag 2013 had als thema "Stop de tijd". Er waren 220.000 bezoekers voor een 750-tal activiteiten.

➤ OD 20: Prognose 2014

Het initiatief van de Kunstendag voor Kinderen wordt voortgezet. De Erfgoeddag krijgt in 2014 het thema "grenzeloos" en sluit zo mooi aan bij de viering van 50 jaar migratiegeschiedenis. In 2014 zullen verschillende initiatieven ondersteund kunnen worden, zowel via het Erfgoeddecreet, het Participatiedecreet als door de eenmalige projectoproep die in dit kader gelanceerd werd. Het steunpunt FARO zal, in samenwerking met de andere cultuursteenpunten, een communicatiecampagne opzetten met het oog op positieve beeldvorming en sensibilisering over het thema en behoudt ook het overzicht in functie van samenwerking en afstemming. CultuurNet staat in voor de communicatie over het aanbod.

Van 20 september 2014 tot en met 11 januari 2015 plant het KMSKA de tentoonstelling "De Modernen - Kunst in de Grote Oorlog". Voor het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog suggereerden de futuristische werken van Jules Schmalzigaug vooruitgang, snelheid en techniek. Rik Wouters' kunst was een ode aan levenslust en -kracht. De tentoonstelling toont hoe de schok van deze oorlog voelbaar is tijdens en kort na de Eerste Wereldoorlog in kunst en literatuur. Aan de hand van een zestal centrale figuren, waaronder Rik Wouters, Emile Verhaeren en Paul van Ostaïen, wordt in de expo een beeld opgeroepen van wat de oorlog voor hen betekende.

De kredieten voor de uitvoering van deze operationele doelstelling zijn terug te vinden onder begrotingsartikelen HD0/1HE-H-2-C/WT - Werking en toelagen - Structurele werking van erfgoedorganisaties, gemeenten en provincies met het oog op een kwaliteitsvolle en duurzame zorg voor de ontsluiting van het cultureel erfgoed.

OD 21: De eigen instellingen blijven ondersteunen**➤ OD 21: Realisaties 2013**

In 2013 heb ik de goedkeuring gegeven voor de bouw van het nieuwe zeefdrukatelier, een nieuwe archiefruimte en de publieke (tentoonstellings-) ruimte voor het FMC. Begin juli 2013 lanceerde de Vlaamse Bouwmeester een open oproep voor de volledige studieopdracht voor deze bouw. Het

⁵ De Kunstendag voor Kinderen past ook in het Vlaams Jeugdbeleidsplan (OD 16.1).

belangrijkste uitgangspunt van dit nieuwbouwproject is de mogelijkheid om een coherent residentiebeleid te voeren. Het atelier zal voldoen aan de huidige normen van duurzaamheid, veiligheid, functionele en energiezuinige exploitatie en toegankelijkheid, en een technologische vernieuwde inrichting en uitrusting bezitten. Op die manier kan het FMC zich verder positioneren als een internationaal residentie- en expertisecentrum voor grafiek.

De tentoonstelling “Authors paintings 2010-2012” met werk van Sam Dillemans in het Kasteel van Gaasbeek was een hoogtepunt in de recente geschiedenis van het kasteel. Tussen medio april en eind juni bezochten circa 30.000 bezoekers de expo. Het enthousiasme was unaniem en de media-aandacht uitgebreid en bijzonder positief. In juli en augustus toonde het kasteel “aXes”, een media-installatie van CREW/Eric Joris, geïnspireerd op het kasteel, het omliggende park en de perspectiefloor van de prille Renaissance. Spitstechnologie en immersie gingen hierbij samen. En in het najaar liep “In Between”, een belevingsparcours dat tot stand kwam door een unieke samenwerking tussen het Kasteel van Gaasbeek, het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) en Waerbeke, de sociaal-culturele beweging rond stilte en leefkwaliteit. Op het snijvlak van natuur, erfgoed en artistieke expressie werd de bezoeker meegenomen op een ontdekkingsstocht door het kasteel, de museumtuin en de uitgestrekte parken van Gaasbeek en Groenenberg. Met deze samenwerking werd de basis gelegd voor verdere synergie tussen de partners.

De Landcommanderij Alden Biesen organiseerde opnieuw Europese educatieve activiteiten waarvan het project “Sheherazade” het belangrijkste was. Met een internationale cursus, een internationale studiedag en een meertalige publicatie over verhalen en verteltechnieken in de volwasseneneducatie werd dit project afgerond. De website www.vertelleninvlaanderen.be ging online in september. Als voorzitter van FEST, de European Federation for Storytelling en van de ACCR, de European Association of Cultural Centres in Historic Buildings werkte Alden Biesen verder aan zijn missie van Europees netwerk. Alden Biesen focuste verder op het valoriseren van het eigen patrimonium. In de tentoonstelling “Schatten op zolder” werd de geschiedenis van de Landcommanderij aan de hand van haar eigen collectie verteld.

Op 17 mei 2013 keurde de Vlaamse Regering op mijn voorstel het Besluit tot vaststelling van de regeling van de rechtspositie van het personeel van de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde (KANTL) goed. De integratie van de KANTL binnen het raamwerk van algemeen personeelskader van de Vlaamse overheid met een eigen personeelsstatuut en een eenduidige leiding door het instellingshoofd moet leiden tot een meer transparante en slagkrachtige werking.

De eerste fase van de renovatie van het KANTL-gebouw wordt voltooid, zoals voorzien in de in 2005 afgesloten erfpacht- en terughuurovereenkomsten. De verbeterde accommodatie ondersteunt de publiekswerking waar de KANTL in hoge mate op inzet.

In het najaar verzorgt de KANTL de migratie van een aantal taalcorpora naar een eigen server, waardoor de publieke toegang tot gedigitaliseerd taalkundig erfgoed op langere termijn gegarandeerd wordt. Dit moet de aanzet vormen voor een repositorium voor taalkundig erfgoed.

Het KMSKA blijft tijdens zijn sluiting dichtbij de bezoeker staan door de talrijke projecten op locatie in de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal, de Koningin Fabiolazaal, het MAS en het Rockoxhuis in Antwerpen, het Stedelijk Museum Lier, het Museum Schepenhuis Mechelen en het FelixArt Museum in Drogenbos. Andere werken geeft het in bruikleen aan het Museum voor Schone Kunsten (MSK) Gent, het Groeningemuseum in Brugge, het Kasteel van Gaasbeek, de

Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België in Brussel, Museum M in Leuven en tal van andere musea.

➤ **OD 21: Prognose 2014**

In maart 2014 zal de laureaat voor de nieuwbouw van het FMC door de procedure van de Vlaamse Bouwmeester geselecteerd en bekendgemaakt worden. De uitvoering van deze studieopdracht is voorzien in 2015.

In het Kasteel van Gaasbeek start een gedurfde en grensverleggende samenwerking met het Britse theatercollectief Wildworks. Voor Gaasbeek ontwikkelt het een scenario waarin de voormalige bewoners van het kasteel en de collectie op een pakkende, poëtische manier tot leven worden gewekt. Sterke emotionele momenten uit de kasteelgeschiedenis worden door middel van verhaaltechnieken, performances, installaties, subtiele ingrepen, licht, geluid en schaduw geëvoceerd. Met dit ambitieuze project wil Gaasbeek zijn erfgoed op een radicaal vernieuwende manier ontsluiten en meteen ook een Europese maatstaf zetten onder het motto “What if the stones could speak?”.

Alden Biesen zal opnieuw trekker zijn voor twee pas goedgekeurde Europese projecten. “Tales and Learning in European Schools” (TALES), een Comenius multilateraal project met 7 partnerlanden, wil klaspraktijk ontwikkelen waarbij mondelinge en digitale vertelkunst en narratieven gebruikt worden om het verwerven van competenties bij leerlingen te bevorderen. “InHerit” is een Grundtvig multilateraal project met 7 partnerlanden, over erfgoedinterpretatie als ‘plaatsgericht’ leren om competenties te verwerven. Alden Biesen is bovendien partner in de projecten PACE en Keys. Naast de normale festivalactiviteiten krijgt het “Vertelkasteel Alden Biesen” meer vorm met vertelcursussen in samenwerking met de Vertelacademie Nederland, met het nieuwe Europese project TALES en met een publicatie over vertelkunst in Vlaanderen. In 2014 vinden er in Alden Biesen drie tentoonstellingen plaats. In “Meeting in Brooklyn. Meeting in Bilzen” ligt de focus op de kruisbestuiving die plaatsvindt als kunstenaars elkaar ontmoeten in artistieke metropolen. Tijdens de zomermaanden gaan de immersietovenaars van CREW aan de slag met de ‘verbeelding’ van de Landcommanderij. Ten slotte vinden ook de grote namen van het imaginair realisme een thuis in Alden Biesen.

In samenwerking met de stad Bilzen zal in Alden Biesen het SALK-project (Strategisch Plan voor Limburg in het Kwadraat) uitgewerkt worden met het oog op de toeristische valorisatie van de site als attractiepool in Haspengouw en Limburg.

De KANTL wordt verantwoordelijk voor het volledige personeelsbeleid. Daarvoor worden de nodige middelen overgeheveld van het Agentschap Kunsten en Erfgoed naar de KANTL. De centrale administratie zal de KANTL bij dit transitieproces ondersteunen.

Het KMSKA zet zijn tentoonstellingen op locatie in 2014 voort en opent een prestigieuze tentoonstelling in BOZAR Brussel, waar het de invloed toont die Rubens op latere kunstenaars heeft gehad. Deze tentoonstelling zal tal van belangrijke bruiklenen uit het buitenland bevatten.

De kredieten voor de uitvoering van deze operationele doelstelling zijn terug te vinden onder begrotingsartikelen HD0/1HE-H-2-P/IS - Interne stromen - Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde – Gent, HD0/1HE-H-2-Q/IS - Interne stromen - DAB Landcommanderij Alden Biesen, HD0/1HE-H-2-S/IS - Interne stromen - DAB Kasteel van Gaasbeek, HD0/1HE-H-2-T/IS - Interne stromen - vzw M HKA, HD0/1HE-H-2-U/IS - Interne

stromen - vzw de Singel, HD0/1HE-H-2-V/IS - Interne stromen - Vlaamse Radio-en Televisieomroep, HD0/1HE-H-2-W/IS - Interne stromen - Vlaamse Opera en Koninklijk Ballet van Vlaanderen en HE0/1HE-H-2-R/IS - Interne stromen - DAB Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen.

Hoofdstuk 2.3: Instellingen van de Vlaamse Gemeenschap

OD 22: Het begrip “grote instellingen” afbakenen

➤ OD 22: Realisaties 2013

De fusie tussen het Koninklijk Ballet van Vlaanderen en de Vlaamse Opera zit in de finale fase. Op basis van het transitierapport van de transitie-manager, stemden de raden van bestuur van beide instellingen in met de fusie die gerealiseerd wordt tegen 1 januari 2014. Hierdoor ontstaat de grootste cultuurorganisatie in Vlaanderen die met een eigen koor, orkest en ballet een bijzondere dynamiek zal ontwikkelen in het cultuurlandschap hier en ver daarbuiten. De eengemaakte organisatie wordt een dynamisch huis rond twee artistieke polen – opera en ballet – en met cross-over tussen beide. De nieuwe organisatie zal aandacht hebben voor een divers publiek, talentontwikkeling, nieuwe creatie, artistieke uitmuntendheid, maatschappelijke inbedding en een goede verhouding tussen subsidiëring en eigen inkomsten.

Een nieuwe voorzitter en een nieuwe algemeen directeur zullen de eenmaking vormgeven en de nieuwe organisatie managen. De algemeen directeur vormt een directiecomité samen met de artistiek directeur van de Opera en de artistiek directeur van het Ballet. De beide disciplines Opera en Ballet behouden hun artistieke autonomie.

Tussen de orkesten van Brussels Philharmonic en de Filharmonie en het Koninklijk Ballet van Vlaanderen zijn afspraken gemaakt over de live-begeleiding van balletproducties.

➤ OD 22: Prognose 2014

Na de afronding van de synergieoefening kan de gezamenlijke programmatie van de Vlaamse Opera en het Koninklijk Ballet van Vlaanderen (KBVV) op 1 januari 2014 effectief starten.

Het gemeenschappelijk managementcomité van Brussels Philharmonic, de Filharmonie en de VLOpera (vanaf 2014 de eengemaakte organisatie Opera-Ballet) zal in de loop voort werken aan meer complementariteit en samenwerking. Het structureel overleg met de andere grote presentatieplekken (BOZAR, deSingel, Flagey, Concertgebouw, Bijloke) wordt voortgezet om te komen tot een betere afstemming en samenwerking. Met de conceptnota over het Kunstendecreet heeft de Vlaamse Regering gekozen voor een duidelijk kader voor instellingen van de Vlaamse Gemeenschap. Voor de eerste maal zijn er voor deze instellingen 7 diverse en cumulatieve criteria bepaald die worden geconcretiseerd in het uitvoeringsbesluit bij het vernieuwde Kunstendecreet.

De kredieten voor de uitvoering van de operationele doelstelling zijn terug te vinden onder begrotingsartikelen HD0/1HE-H-2-I/WT - Werking en toelagen - Ontwikkeling en ondersteuning van instellingen van de Vlaamse gemeenschap, HD0/1HE-H-2-T/IS - Interne stromen - vzw M HKA, HD0/1HE-H-2-U/IS - Interne stromen - vzw de Singel, HD0/1HE-H-2-V/IS - Interne stromen - Vlaamse Radio-en Televisieomroep en HD0/1HE-H-2-W/IS - Interne stromen - Vlaamse Opera en Koninklijk Ballet van Vlaanderen.

OD 23: Werken aan een geïntegreerd letterenbeleid**➤ OD 23: Realisaties 2013**

Vanaf 2013 nam het Vlaams Fonds voor de Letteren (VFL) zijn rol als motor van het geïntegreerde letterenbeleid ten volle op. Het Poëziecentrum, Passa Porta en het Beschrijf worden vanaf ondersteund door het VFL. Het VFL nam de auteurslezingen van Stichting Lezen over en lanceerde daarover in september een aangepast reglement.

Met de vertaling van de gezamenlijke plannen van het VFL en Stichting Lezen in sluitende concrete afspraken, werden de laatste stappen gezet in de realisatie van een geïntegreerde benadering van het letterenbeleid. Ik besliste om ook de subsidiëring van Leesweb en de projecten leesbevordering uit het Participatiedecreet te halen en over te hevelen naar het VFL. Zo wordt het VFL verantwoordelijk voor de hele keten van auteur tot lezer.

Binnen de NTU is de nieuwe beleidsperiode gestart met een nieuwe algemeen secretaris. De ambitieuze uitgangspunten uit het meerjarenplan worden vertaald in concrete acties en initiatieven. De NTU werd medio 2013 geconfronteerd met een voorgenomen besparingsoperatie van de Nederlandse regering. Op basis van een interne oefening binnen de NTU zal eind 2013 beslist worden of en hoe deze besparing zal worden doorgevoerd (zie SD 6).

➤ OD 23: Prognose 2014

De overheveling van organisaties en opdrachten naar VFL is begin 2014 volledig afgerond. Het VFL zal in de volgende jaren kunnen aantonen dat het, als sleutelspeler in het letterenbeleid, zijn coördinerende en versterkende rol ten volle kan spelen en zo de letterensector ten volle kansen geven om nog verder te groeien.

Het VFL zal vanaf 2014 de subsidiëring van leesbevordering coördineren. Dit houdt in dat zowel de ondersteuning van Stichting Lezen en leesbevorderingsprojecten zoals Leesweb via het VFL zal verlopen. In het oprichtingsdecreet van het VFL wordt een opdracht met betrekking tot leesbevordering ingevoerd. Het overgangstraject van het Poëziecentrum (2013) zal vanaf 2014 volledig afgerond zijn.

De kredieten voor de uitvoering van de operationele doelstelling zijn terug te vinden onder begrotingsartikelen HD0/1HE-H-2-F/WT - Werking en toelagen - Ontwikkeling en ondersteuning van een divers en vernieuwend professioneel kunstenlandschap via werkingsgerichte steun voor kunstenorganisaties, kunstenaars en ondersteunende structuren, HD0/1HE-H-2-P/IS - Interne stromen - Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde – Gent en HD0/1HE-H-2-X/IS - Interne stromen - Vlaams Fonds voor de Letteren.

OD 24: Blijvend ondersteunen van de Vlaamse audiovisuele sector en het Vlaams Audiovisueel Fonds**➤ OD 24: Realisaties 2013**

In 2013 startte Screen Flanders, een economisch steunfonds voor de bevordering van de

audiovisuele productie. Fictie-, documentaire- of animatiefilms van minimum 60 minuten of animatiereeksen met minimaal 3 afleveringen en een totale uitzendduur van minimum 60 minuten voor de hele reeks, komen voor de maatregel in aanmerking. Voorwaarde is dat de (co)productie het culturele patrimonium van Vlaanderen verrijkt en minimum 250.000 euro investeert in het Vlaamse Gewest. Voor elke euro steun moet minstens 1 euro aan audiovisuele uitgaven in het Vlaams Gewest worden besteed. De maximale steun per project bedraagt 400.000 euro.

Ik verleende het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) tevens de toelating een pilootproject op te starten voor de ondersteuning van de distributie van Vlaamse films in het buitenland. Dit pilootproject wordt in 2014 bestendigd.

In een eerste aanzet naar een uniek filmloket werd een aantal uitvoerende taken overgedragen van de administratie naar het VAF en werd overlegd over de overheveling van organisaties en projecten die momenteel via het Kunstendecreet worden gesubsidieerd.

Ter voorbereiding van de nieuwe beheersovereenkomst evalueerde een visitatiecommissie de werking van het VAF. Parallel hiermee werden een klantenbevraging en een financiële doorlichting uitgevoerd; de resultaten hiervan werden meegenomen in de onderhandelingen voor de beheersovereenkomst.

De nieuwe beheersovereenkomst met het VAF voor de periode 2014-2016 wordt in het najaar van 2013 aan de Vlaamse Regering ter goedkeuring voorgelegd.

➤ **OD 24: Prognose 2014**

Met het oog op een geïntegreerd filmbeleid zal alles rond creatie, distributie, promotie en vertoning van film gecentraliseerd worden binnen het VAF. In 2014 zullen verdere stappen in de concretisering van de overheveling worden gezet, waarbij het VAF uiteindelijk zal optreden als uniek loket voor alles wat met de uitvoering van het Vlaams filmbeleid te maken heeft. In het unieke filmloket dat ik, naar analogie met het geïntegreerd letterenbeleid, voor ogen heb, zal het VAF immers niet alleen steun verlenen aan de Vlaamse onafhankelijke audiovisuele productie. Het VAF zal de rol van steunpunt op zich nemen en de uitvoering van de taxshelterregeling. Het VAF zal in de toekomst ook de subsidies aan audiovisuele organisaties en projecten toekennen die momenteel nog via het Kunstendecreet worden ondersteund. Het gaat dan om organisaties en projecten die werken rond single screen producties. Om de afbakening tussen niet-filmische audiovisuele/beeldende kunst, ondersteund binnen het Kunstendecreet, en film zo adequaat mogelijk te maken, wordt een permanent overleg voorzien tussen het VAF en het Agentschap Kunsten en Erfgoed.

In 2014 zal voort werk worden gemaakt van de actualisering van het (gemengd) coproductieakkoord met Canada en zal verder het terrein worden verkend voor het afsluiten van een coproductieakkoord met de Volksrepubliek China.

De kredieten voor de uitvoering van de operationele doelstelling zijn terug te vinden onder begrotingsartikel HB0/1HC-H-2-A/WT - Werking en toelagen - VAF en audiovisueel beleid blijven ondersteunen.

Hoofdstuk 2.4: Ondersteuning en samenwerking

OD 25: Investeren in culturele infrastructuur

➤ OD 25: Realisaties 2013

Het Fonds Culturele Infrastructuur (FoCI) trad op als bouwheer voor de eigen accommodaties van de Vlaamse Gemeenschap voor Cultuur en Jeugd en nam het eigenaarsonderhoud ervan ten laste.

Het Vlaams-Nederlands Huis deBuren is terug op zijn vertrouwde plek in de Leopoldstraat in hartje Brussel. De uitvoering van het masterplan van het KMSKA wordt voortgezet. In april 2013 is het interne depot in gebruik genomen. De volgende fase van de afbraakwerken is in volle uitvoering. De gunningsprocedure voor de fase 2 van het masterplan is lopende. Eind 2013 zal de aannemer bekend zijn die de werken van fase 2 zal realiseren. Die fase voorziet in een restauratie van het huidige museum, de realisatie van het verticale museum en een restauratieatelier.

De gedeeltelijke renovatie van de Brakke Grond in Amsterdam is gestart en wordt in 2014 voortgezet.

De renovatie van de daken en gevels van de gebouwen van Rosas in Vorst is in november 2013 voltooid.

Ik heb de goedkeuring gegeven voor de volledige studieopdracht voor de bouw van een grafische drukatelier en een publieke (tentoonstellings)ruimte voor het FMC. Deze opdracht verloopt volgens de procedures van de Vlaamse Bouwmeester. (zie OD21)

In samenwerking met het team van de Vlaamse Bouwmeester, werd een masterplan voor het Kasteel van Gaasbeek opgesteld. Het masterplan is richtinggevend voor een gecoördineerde aanpak op lange termijn van de infrastructuurnoden van het Kasteel van Gaasbeek.

Op basis van het nieuwe reglement voor investeringssubsidies voor culturele infrastructuur met bovenlokaal belang werd aan het Kunstencentrum Vooruit vzw een investeringssubsidie van 4,5 miljoen euro verleend. Daarmee kan het centrum, dat is uitgegroeid tot een toonaangevende nationaal en internationaal georiënteerde cultuurinstelling, dringende renovaties uitvoeren.

De bibliotheek van de toekomst en het centrum voor nieuwe media aan de Waalse Krook in Gent blijft een belangrijk gesubsidieerd project van nieuwe cultuurinfrastructuur.

➤ OD 25: Prognose 2014

Medio 2014 wordt de eerste fase van de uitvoering van het masterplan van het KMSKA voltooid. Aansluitend zal de uitvoering van de tweede fase starten, met name de restauratie van het huidige museum, de aanpassing van de technieken en de beveiligingsinstallaties en de bouw van een verticaal museum.

De realisatie van de Waalse Krook is volop in uitvoering.

Volgende projecten worden voortgezet: uitvoering van de renovatie technieken Kasteel van Gaasbeek, buitenaanleg en kunstintegratieproject deSingel en ontwerp voor nieuwbouw FMC.

Het masterplan voor het Kasteel van Gaasbeek zal in 2014 opgemaakt zijn. Een beslissing over de timing van de uitvoeringsvoorstellen, die meerdere jaren in beslag zal nemen, wordt dan genomen. Infrastructurele aanpassingen gebeuren vanaf dan conform de krachtlijnen en langetermijnvisie zoals vastgelegd in dit masterplan.

De prioriteiten voor de investeringssubsidies voor sectorale culturele infrastructuur blijven zoals voorzien in het nieuwe reglement.

Volgende projecten krijgen in 2014 een investeringssubsidie voor culturele infrastructuur: Kunstencentrum Vooruit in Gent, Beeldenproject Limburg en het VIAA.

Voor het Kasteel ter Rijst wordt de verbouwing voor de uitbouw van een combinatie van een B&B en een multidisciplinaire kunstenaarsresidentie gerealiseerd.

De kredieten voor de uitvoering van de operationele doelstelling zijn terug te vinden onder begrotingsartikel HB0/1HC-H-5-Y/IS - Interne stromen - Fonds Culturele Infrastructuur.

OD 26: Natuur en cultuur vinden elkaar

➤ OD 26: Realisaties 2013

Met het proefproject "Integratie van kunstcreaties in vernieuwende groenprojecten", in samenwerking met ANB (2010-2011), willen we kunst in de publieke ruimte stimuleren en het instrument van de creatieopdracht meer aandacht geven. Er werden infosessies georganiseerd en een brochure verspreid (2012). Door de 'natuur' van het thema kunst in opdracht werd de samenwerking met de Kunstcel van het team Vlaams Bouwmeester intensiever. Als resultaat werden binnen de beleidslijn "Kunst in publieke ruimte" de pilootprojecten "Kunst in opdracht" opgestart (zie OD 15).

Met de tentoonstelling "In Between", die in het najaar 2013 plaatsvond in het domein van Gaasbeek, werd een 'historische' stap gezet in de samenwerking tussen het Agentschap Kunsten en Erfgoed en ANB. Het betrof een belevingsparcours waarin de krachten van mijn bevoegdheden Leefmilieu, Natuur en Cultuur werden gebundeld. Deze synergie tussen beide agentschappen is een logische – en sinds jaren – gewenste stap die kan leiden naar een duurzame samenwerking in wederzijds respect en vertrouwen.

➤ OD 26: Prognose 2014

De heropstart van het dossier "Ter Rijst" gebeurt in nauw overleg met ANB. Naast de investering voor de uitbouw van een combinatie van een B&B en een multidisciplinaire kunstenaarsresidentie wordt het exploitatiedossier opgezet met aandacht voor natuurbeleving.

De samenwerking tussen het Kasteel van Gaasbeek en ANB wordt structureel voortgezet met een gezamenlijke publieksopening van het Kasteel en de Museumtuin.

OD 27: Cultuur geeft werk**➤ OD 27: Realisaties 2013**

Het vierde Vlaams Intersectoraal Akkoord (VIA) voor de social profit 2011-2015 en het akkoord voor de podiumkunsten 2012-2015 legde in 2012 de basis voor het tewerkstellingsbeleid in de cultuursector voor de daaropvolgende jaren. De maatregelen in deze akkoorden werden in 2013 uitgevoerd. Het budget voor de uitvoering van de koopkrachtmaatregel in verband met de verhoging van de eindejaarspremie werd verhoogd met 8.684.023 euro voor het sociaal-cultureel werk (waarvan 4.745.744 euro specifiek voor gesubsidieerde cultuurorganisaties) en voor de podiumkunsten met 802.000 euro. Zo kwam deze maatregel in 2013 voor beide akkoorden reeds op kruisnelheid. Het budget voor de uitvoering van de kwaliteitsmaatregelen steeg voor de organisaties in het paritair comité voor het sociaal-cultureel werk met 690.648 euro en voor de podiumkunsten met 147.300 euro.

De administratieve procedure werd vereenvoudigd, met meer efficiëntie en effectiviteit bij de uitvoering van de subsidiëring in het departement tot gevolg. Belangrijker is dat deze vereenvoudiging voor de gesubsidieerde organisaties tot meer transparantie en duidelijkheid leidde, zodat de middelen effectiever kunnen worden aangewend. Het nieuwe subsidieproces werd vertaald in een beheersovereenkomst met het Sociaal Fonds voor het Sociaal-Cultureel Werk.

De sectorale uitwerking van de VIA-akkoorden gebeurde in nauw overleg met de werkgevers- en werknemersorganisaties. De sectorale sociale partners zijn trouwens onmisbare actoren in het bepalen en uitvoeren van een sectoraal tewerkstellingsbeleid. Zij blijven partner in de verdere uitvoering van de akkoorden en hebben mee verantwoordelijkheid opgenomen in de realisatie van het tewerkstellingsbeleid in de culturele sectoren.

➤ OD 27: Prognose 2014

De realisaties van de voorbije jaren moeten worden geconsolideerd en de nieuwe VIA-akkoorden die gelden vanaf 2015, moeten worden voorbereid.

Het budget voor uitvoering van de kwaliteitsmaatregelen stijgt met 245.500 euro voor de podiumkunstensector, en voor alle organisaties in het paritair comité voor het sociaal-cultureel werk groeit het tot 1.362.372 euro.

In het VIA-4 akkoord werden maatregelen m.b.t. de gegevensverzameling in voorbereiding van een volgend VIA-akkoord ingeschreven:

- de voorbereiding van eenduidige en betrouwbare tewerkstellingsgegevens;
- evaluatie van de effecten de kwaliteitsmaatregelen.

Ik stimuleer de beschikbaarheid van relevante gegevens voor de cultuursector, zodat er een goede basis is voor de uitwerking van adequate maatregelen in het kader van een volgend VIA-akkoord.

De kredieten voor de uitvoering van de operationele doelstelling zijn terug te vinden onder begrotingsartikel HB0/1HC-X-2-F/WT - Werking en toelagen - Tewerkstellingsmaatregelen in de sociaal-culturele sector in uitvoering van VIA.

OD 28: Naar een doelgerichte samenwerking met andere bestuursniveaus

➤ OD 28: Realisaties 2013

In overleg met de sector, de lokale en provinciale besturen werden de doorbraken uit het Witboek Interne Staatshervorming uitgewerkt.

Voor kunsten werd het traject van de werkgroep complementair kunstenbeleid, opgericht voor de uitwerking van de doorbraken uit het witboek Interne Staatshervorming, geïntegreerd in de evaluatie en voorstel tot wijziging van het Kunstendecreet. Mede op basis van de voorstellen van deze werkgroep werden de principes voor een complementair kunstenbeleid verankerd in het voorstel van decreet. Het voorstel van decreet voorziet dat de lokale en provinciale besturen zullen worden betrokken bij de uitwerking (zie OD11). De steden, gemeenten of de VGC zullen worden betrokken bij de opmaak van de beheersovereenkomsten met de kunstinstellingen. Voor organisaties die een vijfjarige werkingssubsidie aanvragen zullen de betrokken overheden na de beoordelingsprocedure worden gehoord. Zo worden de andere bestuursniveaus nauwer betrokken bij de besluitvorming over de ondersteuning van de kunsten. Het complementair beleid zal vorm krijgen in een protocol met afspraken over beleidsoverleg, samenwerking en informatie-uitwisseling.

In overleg met de provincies, de (amateur)kunstensector, het sociaal-cultureel volwassenenwerk en de lokale overheden werden de geïnventariseerde subsidiecijfers op hun juistheid afgetoetst met de desbetreffende organisaties. Op basis van deze gegevens werd de financiële verevening goedgekeurd op de Vlaamse Regering van 19 april 2013.

De engagementen naar de tweetalige organisatie Flagey lopen voort. Er is een nieuwe beheersovereenkomst afgesloten met het Paleis voor Schone Kunsten die loopt tot eind 2015. Het voornaamste ingrediënt van deze beheersovereenkomst is de projectmatige subsidiëring van de artistieke Vlaamse aanwezigheid in het Paleis voor Schone Kunsten. Er vonden een tentoonstelling plaats van Valerie Mannaerts, concerten van de Filharmonie, Ictus, Huelgas, etc., een architectuurexpo van bOb Van Reeth, en nog veel meer.

Voor cultureel erfgoed kreeg het protocol van akkoord dat voor beleidsafstemming is gesloten tussen de drie bestuursniveaus invulling. Het complementair cultureel-erfgoedbeleid blijft in het Cultureel-erfgoeddecreet van 2012 een belangrijke hoeksteen voor de doelmatige inzet van de beleidsinstrumenten voor de zorg voor en ontsluiting van cultureel erfgoed, van zowel gemeenten, provincies als de Vlaamse overheid. Hiervoor werd geregeld overlegd met de Vereniging van Vlaamse Provincies (VVP) en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG). Vooral de concrete invulling en afstemming van het ondersteuningsbeleid door de verschillende bestuursniveaus kwam aan bod. De betrokken nieuwe schepenen en gedeputeerden bevoegd voor cultureel erfgoed werden uitvoerig geïnformeerd. FARO reikte, samen met LOCUS, instrumenten en kapstokken aan voor de ontwikkeling van een lokaal cultureel-erfgoedbeleid.

➤ **OD 28: Prognose 2014**

De provincies hebben voor het laatst zelf structurele subsidies gegeven aan organisaties uit de sectoren van de kunsten, amateurkunsten, circus en sociaal-cultureel volwassenenwerk, die ook door de Vlaamse overheid gesubsidieerd worden. Op 1 januari 2014 worden de middelen die met de huidige inventarisering zijn vastgesteld, overgeheveld naar de Vlaamse overheid en in de daaropvolgende overgangsjaren verdeeld over de organisaties die in 2013 door de provincies structureel werden gesubsidieerd, a rato van hun provinciale subsidie.

De werkgroep complementair kunstenbeleid, die in 2013 werd uitgebreid met vertegenwoordigers van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, zal het protocol tot complementair beleid verder vormgeven in 2014.

In 2014 kunnen de provincies, de 5 steden en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden een nieuwe aanvraag indienen voor de ondersteuning door de Vlaamse overheid van het regionaal en lokaal cultureel-erfgoedbeleid voor een volgende beleidsperiode (zie OD 18). De indeling van de collectiebeherende cultureel-erfgoedorganisaties met een kwaliteitslabel in het lokale en regionale niveau en de bijhorende ondersteuning zal vanaf 2014 autonoom gebeuren, met inbegrip van de middelen, door de lokale en regionale overheden. Overlegmomenten met de VVSG en VVP, in het kader van het protocol van akkoord, zullen de uitrol van het complementair cultureel-erfgoedbeleid opvolgen en de in het protocol ingeschreven sensibilisering naar de lokale en regionale besturen voortzetten.

Het komende jaar zal het langverwachte culturele samenwerkingsakkoord met de Franse Gemeenschap in uitvoering gebracht worden, nadat het is goedgekeurd door het Vlaams Parlement. Het is onder meer de bedoeling om een betere informatie-uitwisseling te organiseren zodat de gemeenschappen een beter inzicht krijgen in elkaars cultuurbeleid. Eén van de mogelijke pistes daartoe is de uitwisseling van ambtenaren onder de vorm van kortlopende stages. Er zal ingezet worden op het verspreiden van informatie over het cultuuraanbod in de andere gemeenschap en op het faciliteren van de toegang tot dat aanbod. Voorts is het de bedoeling om, daar waar nodig en nuttig, samen standpunten in te nemen en samen op te treden ten aanzien van de federale overheid, internationale organisaties zoals de EU en derde landen.

Ik zal op basis van het nieuwe Decreet Lokaal Cultuurbeleid vanaf 2014 een nieuwe convenant sluiten met de Vlaamse Gemeenschapscommissie waarin zowel de afspraken over het lokaal cultuurbeleid in het algemeen als over het bibliotheekbeleid worden geïntegreerd in één convenant.

In uitvoering van het Regeerakkoord startte ik aan het begin van mijn legislatuur een aantal trajecten, waarbij we meer en meer streefden naar een volwaardig partnerschap tussen de Vlaamse overheid en de lokale besturen. We willen daarbij onnodige plan –en rapporteringslast beperken en een kader maken met voldoende mogelijkheden voor de lokale besturen om op maat te werken. De bedoeling is dat Vlaanderen, provincies en steden en gemeenten samenwerken in het belang van de sector. Daarbij zijn regelmatige overleg en afstemming essentieel. Dit mondde niet alleen uit in betere afspraken over een complementair beleid in het kader van de interne staatsvorming, maar ook in een nieuw decreet Lokaal Cultuurbeleid. De principes werden meegenomen in het nieuwe Cultureel-erfgoeddecreet en het nieuwe Kunstendecreet. Het decreet Sociaal-cultureel Werk, het Amateurkunstendecreet en het Circusdecreet werden waar nodig

aangepast. Deze nieuwe en aangepaste regelgeving treden in 2014 en de daarop volgende jaren volop in werking.

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur,

Joke SCHAUVLIEGE

BIJLAGEN

Beleidsbrief Cultuur

Decreet amateurkunsten**Status van het initiatief:** Lopend

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
19 april 2013	21 juni 2013	13 september 2013	13 september 2013		

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering: niet ingevuld**Implementatie (uitvoeringsbesluiten: nieuw initiatief, omzendbrief, ...):** aanpassing uitvoeringsbesluit 2014**Andere:****Inwerkingtreding:** 1/1/2014**Decreet houdende instemming met het cultureel samenwerkingsakkoord Franse Gemeenschap****Status van het initiatief:** Lopend

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
7 december 2012	22 maart 2013	28 juni 2013			

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering:**Implementatie (uitvoeringsbesluiten: nieuw initiatief, omzendbrief, ...):****Andere:** niet ingevuld**Inwerkingtreding:** na publicatie in staatsblad**Participatiedecreet****Status van het initiatief:** Lopend

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
19 juli 2013	20 september 2013				

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering: niet ingevuld**Implementatie (uitvoeringsbesluiten: nieuw initiatief, omzendbrief, ...):** aanpassing uitvoeringsbesluit 2014**Andere:****Inwerkingtreding:** 2014

Circusdecreet**Status van het initiatief:** Lopen

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
12 juli 2013	13 september 2013				

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering: niet ingevuld**Implementatie (uitvoeringsbesluiten: nieuw initiatief, omzendbrief, ...):** aanpassing uitvoeringsbesluit 2014**Andere:****Inwerkingtreding:** 2014**Decreet betreffende het buiten België brengen van cultuurgoederen****Status van het initiatief:** In voorbereiding

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
19 juli 2013					

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering: niet ingevuld**Implementatie (uitvoeringsbesluiten: nieuw initiatief, omzendbrief, ...):** Opmaak uitvoeringsbesluit in 2014**Andere:** niet ingevuld**Inwerkingtreding:** 2015**Decreet Vlaamse Gebarentaal****Status van het initiatief:** In voorbereiding

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
13 september 2013					

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering: niet ingevuld**Implementatie (uitvoeringsbesluiten: nieuw initiatief, omzendbrief, ...):** Opmaak uitvoeringsbesluit in 2014**Andere:** niet ingevuld**Inwerkingtreding:** na goedkeuring**Voorstel van Decreet houdende de ondersteuning van de professionele kunsten****Status van het initiatief:** In behandeling

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
nvt	nvt	nvt	najaar 2013		

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering: 15.3.2013

Implementatie (uitvoeringsbesluiten: nieuw initiatief, omzendbrief, ...): Opmaak uitvoeringsbesluit
voorjaar 2014

Andere: niet ingevuld

Inwerkingtreding: gefaseerd vanaf 2015

Decreet houdende machtiging van de Vlaamse Regering om toe te treden tot en om mee te werken aan de oprichting van de vzw VAF

Status van het initiatief: In voorbereiding

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
oktober 2013					

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering: niet ingevuld

Implementatie (uitvoeringsbesluiten: nieuw initiatief, omzendbrief, ...):

Andere: niet ingevuld

Inwerkingtreding: 1 januari 2014

Decreet sociaal-cultureel volwassenenwerk

Status van het initiatief: Afgewerkt

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
NVT	NVT	NVT	9 mei 2012	6 juli 2012	16 augustus 2012

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering: niet ingevuld

Implementatie (uitvoeringsbesluiten: nieuw initiatief, omzendbrief, ...): aanpassing uitvoeringsbesluit
2013

Andere:

Inwerkingtreding: 1/1/2013

Decreet sociaal-cultureel volwassenenwerk

Status van het initiatief: Afgewerkt

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
NVT	NVT	NVT	3 juli 2013	12 juli 2013	23 augustus 2013

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering: niet ingevuld

Implementatie (uitvoeringsbesluiten: nieuw initiatief, omzendbrief, ...): aanpassing uitvoeringsbesluit 2013

Andere:

Inwerkingtreding: 1/1/2014

Decreet lokaal cultuurbeleid

Status van het initiatief: Afgewerkt

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
10 november 2011	3 februari 2012	20 april 2012	2 mei 2012	6 juli 2012	28 augustus 2012

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering: niet ingevuld

Implementatie (uitvoeringsbesluiten: nieuw initiatief, omzendbrief, ...): 1/1/2013

Andere:

Inwerkingtreding: 30/10/2012 en 1/1/2013 en 1/1/2014

Cultureel Erfgoeddecreet

Status van het initiatief: Afgewerkt

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
23 december 2011	3 februari 2012	20 april 2012	2 mei 2012	6 juli 2012	3 september 2012

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering: niet ingevuld

Implementatie (uitvoeringsbesluiten: nieuw initiatief, omzendbrief, ...): Zie uitvoeringsbesluiten

Andere:

Inwerkingtreding: 30 oktober 2012 - 15 januari 2013 en 1 januari 2014

Decreet oprichting Vlaams Fonds voor de Letteren

Status van het initiatief: In voorbereiding

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
Oktober 2013					

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering: niet ingevuld

Implementatie (uitvoeringsbesluiten: nieuw initiatief, omzendbrief, ...):

Andere:

Inwerkingtreding:

Bijlage 2: Overzicht van de wijze waarop gevolg gegeven werd aan de resoluties en moties van het Vlaams Parlement

Moties parlement:	
Stuk 1771 (2012-2013 – Nr. 2 (20 november 2012)) Beleidsbrief Cultuur 2012-2013	
Vraag 1: <i>De werkzaamheden met betrekking tot het culturele akkoord met de Franse Gemeenschap tot een goed einde te brengen en eindelijk af te ronden.</i>	
Gevolggeving1: Het samenwerkingsakkoordakkoord met de Franse Gemeenschap werd op 7 december 2012 ondertekend. In het voorjaar van 2013 werden de adviezen van de strategische adviesraden Cultuur en Internationaal Vlaanderen enerzijds en van de Raad van State anderzijds ingewonnen. Vervolgens werd het akkoord bezorgd aan het Vlaams Parlement met het oog op de definitieve instemming. Ondertussen wordt de uitvoering van het akkoord door de beide gemeenschappen voorbereid.	
Vraag 2: <i>Dringend aan het Vlaams Parlement een inventarisatie te bezorgen van alle mogelijke alternatieve financieringsvormen voor het beleidsdomein Cultuur, en voor de uitbreiding van federale alternatieve instrumenten overleg te plegen met het Federale Parlement.</i>	
Gevolggeving2: Agentschap Ondernemen ontwikkelde een subsidieleidraad voor de Culturele en Creatieve Sectoren en omvat een waaier van Vlaamse en federale maatregelen. De subsidieleidraad is een dynamische databank die steeds opnieuw wordt bijgewerkt. Ook de maatregelen vanuit cultuur worden geïntegreerd in de leidraad. http://www.agentschapondernemen.be/subsidiedatabank/subsidieleidraden	
Vraag 3: <i>Werk te maken van mogelijke alternatieven van de vzw-structuur in de cultuursector.</i>	
Gevolggeving3: Voor de meeste decreten binnen cultuur is er geen enkel alternatief voor de vzw als rechtspersoon om structureel gesubsidieerd te worden vermits de meeste decreten specifiek stipuleren dat de vzw de enige rechtspersoon is die in aanmerking komt. Enkel het Kunstendecreet maakt melding van 'niet-commerciële rechtspersoon'. De interpretatie daarvan is echter niet eenduidig omdat enkel vennootschappen met sociaal oogmerk die in de statuten expliciet vermelden dat er nooit een dividend zal worden uitgekeerd, beantwoorden aan die definitie. Aangezien geen enkele winstdeelnamer mogelijke kapitaalverschaffers afschrikt, wordt onderzocht onder welke omstandigheden een beperkte winstuitkering mogelijk is om op zijn minst de inflatie op de kapitaalmarkt inbreng op te vangen.	
Vraag 4: <i>Voort te werken aan een decreetale regelgeving voor de voorwaardelijke vrijstelling van successierechten om topstukken uit privébezit in Vlaanderen te houden.</i>	
Gevolggeving4:	

De gevraagde regeling zal nader worden onderzocht in samenwerking met mijn collega bevoegd voor de financiën en de begroting en rekening houdend met de werkzaamheden inzake de overname van de registratie- en successierechten.
Vraag 5: <i>Een ontwerp van decreet uit te schrijven betreffende de kunstkoopregeling.</i>
Gevolggeving5: De 'kunstkoopregeling' is één van de nieuwe instrumenten waarvoor het kader voorzien wordt binnen het voorstel van nieuw Kunstendecreet.
Vraag 6: <i>Dringend een indemniteitsregeling uit te werken om op korte termijn het organiseren van tijdelijke collecties niet te bemoeilijken.</i>
Gevolggeving6: Het invoeren van een Vlaamse Indemniteit voor buitenlandse bruiklenen blijft een ambitie, maar de financiële consequenties kunnen momenteel niet worden gewaarborgd. Er zal worden gewerkt aan een meer integraal voorstel dat zowel de behoefte en het risico, als de vereiste waarborg op elkaar afstemt.
Vraag 7: <i>Werk te maken van een grondige evaluatie van het Kunstendecreet, inclusief door een breed overleg met de kunstensector.</i>
Gevolggeving7: Er gebeurde een grondige evaluatie van het huidige decreet; er werd overlegd met de kunstensector; de Vlaamse Regering gaf goedkeuring aan de Conceptnota "Vernieuwing van het Kunstendecreet en beleidskader kunsten"; binnen de Commissie Cultuur van het Vlaams Parlement werd een voorstel van nieuw Kunstendecreet opgesteld.
Vraag 8: <i>De implementatie van het vernieuwde decreet Lokaal Cultuurbeleid goed te begeleiden zodat de verworvenheden van dat decreet niet verloren gaan.</i>
Gevolggeving8: Om de lokale besturen voor te bereiden op de aanpassingen van het vernieuwde decreet Lokaal Cultuurbeleid werd door het agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen een traject opgestart van inspraak en begeleiding. Zo werden de lokale besturen en de sector op 27 april 2011 betrokken via een rondetafelgesprek, georganiseerd door het kabinet van Vlaams minister van cultuur Joke Schauvliege en het agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen. Hieraan namen deel: het steunpunt vzw LOCUS, de vzw Bibnet, de vzw Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek, Archief en Documentatie, de vzw Vereniging Vlaamse Cultuur- en gemeenschapscentra, de vzw Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten en de vzw Vereniging van de Vlaamse Provincies. Nadien volgden bilaterale gesprekken. De lokale besturen werden tijdens de jaarlijkse Junitoer van LOCUS op 17 juni 2011 ruim geïnformeerd over het nieuwe decreet betreffende het lokaal cultuurbeleid. Met de VVSG werd een bilateraal overleg georganiseerd voor toelichting en werd afgesproken om hen te betrekken bij de uitwerking van de Vlaamse beleidsprioriteiten. Eind 2011 informeerde het agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen in samenwerking met LOCUS de sector over het nieuwe decreet

op vijf informatiemomenten, verspreid over de provincies.

Op 5 november 2012 organiseerde het departement Bestuurszaken in samenwerking met de diverse sectorale administraties een studiedag in het Vlaams Parlement waarop de Vlaamse beleidsprioriteiten werden voorgesteld aan de lokale besturen.

Het agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen gaf, in vijf verschillende sessies, een presentatie over de Vlaamse beleidsprioriteiten voor het lokaal cultuurbeleid, zoals omschreven in het decreet van 6 juli 2012 en het uitvoeringsbesluit van 26 oktober 2012 (meer info op <http://www.bestuurszaken.be/studiedag-minder-planlasten-5-november-2012>).

De lokale besturen werden op de hoogte gesteld van de Vlaamse Beleidsprioriteiten door de “Ompzendbrief BZ/2012/3 van 26 oktober 2012 betreffende de vermindering van de plan- en rapporteringsverplichtingen: bekendmaking van de Vlaamse Beleidsprioriteiten”.

Bijlage 3: Overzicht van de wijze waarop gevolg gegeven werd aan de aanbevelingen van het Rekenhof.

Stuk: Culturele en jeugdinfrastructuur Investerings, onderhoud en beheer, Stuk 37-G (2012-2013) - Nr. 1	
1. Het is aangewezen dat de minister de behoeften inzake uitbouw en renovatie van bovenlokale culturele en jeugdinfrastructuur planmatig laat onderzoeken, zowel voor de private als voor de overheidsinfrastructuur. Op basis van de vastgestelde behoeften moet de minister een gefundeerde langetermijnvisie voor de infrastructuur formuleren en vervolgens concretiseren in een meerjarenplan dat doelstellingen koppelt aan timing en budget.	Gevolgeving 1: Met een studie worden de behoeften inzake de uitbouw en renovatie van bovenlokale infrastructuur onderzocht. De studie wordt opgesplitst in drie regio's: Brussel, de Rand rond Brussel en Vlaanderen zonder Brussel. De studie wordt uitgevoerd in samenspraak met het IVA Kunsten en Erfgoed en het IVA Sociaal-Cultureel Werk voor Jongeren en Volwassenen
2. De minister moet het Vlaams Parlement ook informeren over de uitvoering en resultaten van het investeringsbeleid. Daartoe moet de administratie CJSM jaarlijks een verslag opstellen over de uitvoering van het infrastructuurbeleid en over de werking en het beheer van het FoCI.	Gevolgeving 2: Naast het reeds bestaande financieel jaarverslag van het FoCI dat aan het Rekenhof wordt bezorgd, werd een algemeen jaarverslag van het departement CJSM met de activiteiten van het FoCI opgemaakt. Er wordt een overzicht van de investeringen aan eigen infrastructuur en de investeringssubsidies gerapporteerd aan de minister. Het jaarverslag van het departement met de opsomming van de investeringen door FoCI is voor iedereen toegankelijk via de website www.cjism.vlaanderen.be.
3. De administratie CJSM en andere betrokkenen moeten bij de voorbereiding van de investeringsbeslissing een beoordeling geven van elementen uit het dossier die belangrijk zijn voor de efficiënte realisatie en instandhouding van de infrastructuur, zoals de haalbaarheid, de vooropgestelde functionele resultaten en de totale kost van het project, inclusief onderhouds- en exploitatiekosten. Na de realisatie van de infrastructuur moet de functionele administratie de functionele en financiële prestaties systematisch (laten) evalueren en toetsen aan de vooropgestelde resultaten.	Gevolgeving 3: De administratie is betrokken bij de voorbereiding van de investeringsbeslissing en geeft een beoordeling van elementen uit het dossier die belangrijk zijn voor de realisatie en instandhouding van de infrastructuur. In de Adviescommissie Bovenlokale Culturele Infrastructuur zijn deskundigen aangesteld uit de verschillende sectoren.

4. Het FoCI moet schriftelijke afspraken maken met het Team Gesubsidieerde Infrastructuur dat de uitvoering opvolgt van gesubsidieerde investeringsprojecten en daarin bepalen dat het voldoende en tijdige informatie ontvangt van het TGI over de naleving van alle subsidievoorwaarden.
<u>Gevolggaveing 4:</u> Het Team Gesubsidieerde Infrastructuur (TGI) van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur is sinds april 2013 vertegenwoordigd in de Adviescommissie Bovenlokale Culturele Infrastructuur. In het najaar van 2013 zal de toekomstige samenwerking tussen het TGI en FoCI bilateraal op punt worden gesteld.
5. De minister moet op basis van objectieve criteria infrastructuur toewijzen aan de bevoegdheid van het FoCI, in overeenstemming met de decretale bevoegdheden van het fonds.
<u>Gevolggaveing 5:</u> Het nieuwe reglement op de bovenlokale culturele infrastructuur beschrijft deze criteria en vormt de basis om subsidies toe te kennen.
6. Het FoCI moet een nieuwe audit van de toestand van de eigen infrastructuur en de daaraan gekoppelde meerjarenplanning voor het onderhoud laten uitvoeren. De voorziene frequentie van die audit moet in de toekomst worden gerespecteerd. Het is raadzaam dat het FoCI deze meerjarenplanning jaarlijks actualiseert op basis van de onderhoudsaanvragen en de uitvoering.
<u>Gevolggaveing 6:</u> FoCI heeft het bestek "Audit preventieve onderhoudsbehoeften" klaar voor publicatie. De publicatie is voorzien voor oktober 2013.
7. Het is wenselijk dat de minister van Cultuur ingaat op de vraag van het ministerie CJSB om overleg te plegen met de bevoegde minister over de knelpunten die het ministerie ervaart in de samenwerking met het AFM. Toegang tot het bestaande elektronische opvolgingssysteem van het AFM voor alle betrokkenen volstaat wellicht opdat ze het verloop van onderhoudsdossiers kunnen volgen vanaf de aanvraag tot en met de uitvoering. Het initiatief van een jaarlijkse lijst van prioritaire aan te vatten werken moet in overleg met het AFM worden voortgezet.
<u>Gevolggaveing 7:</u> In 2012 was er een eerste gesprek tussen de twee betrokken diensten van de bevoegde ministers. De gesprekken werden voortgezet in 2013. Er is reeds tweemaal overlegd tussen de nieuwe leidend ambtenaar van AFM en de leidend ambtenaar van het departement/FoCI om de plannen onderling af te stemmen. Het departement CJSB onderneemt de nodige stappen om de samenwerking met AFM te versterken.

8. Bij het ter beschikking stellen van overheidsinfrastructuur aan derden moet de minister de bevoegdheid van het Vlaams Parlement respecteren.	<u>Gevolgsgeving 8:</u> Niet-decretale ter beschikkingstellingen worden geregulariseerd. Voor overheidsgebouwen die nog niet werden ter beschikking gesteld wordt een terbeschikkingstellingclausule opgenomen in het Programmadecreet.
9. De minister moet de modaliteiten van de terbeschikkingstelling duidelijk vaststellen in een schriftelijke overeenkomst met de beherende organisatie. De formele beheersbepalingen moeten rekening houden met de advisering van het FoCI om de volledigheid en uniformiteit ervan te bevorderen. Beheersbepalingen moeten beperkt blijven tot formele en financiële aspecten. Als de minister autonome infrastructuurovereenkomsten wenst te behouden, moet ze de materiële doelstellingen uitsluitend opnemen in het beleidsplan of de werkingsbeheersovereenkomst van de beherende organisatie.	<u>Gevolgsgeving 9:</u> De beheersovereenkomsten worden uitgewerkt met een uniform sjabloon dat door FoCI wordt aangeboden. Het ministerie houdt de inventaris van de terbeschikkingstellingen en de modaliteiten actueel en stelt ze ter beschikking van de ministers.
10. Optimale transparantie en vergelijkbaarheid van de subsidiëring vereist dat de minister aan de hand van een onafhankelijke doorlichting de beheers- en exploitatiekost van de ter beschikking gestelde infrastructuur laat bepalen en vervolgens beslist tot op welke hoogte die kost wordt gesubsidieerd. De overeenkomsten of subsidiebesluiten moeten het aldus bepaalde bedrag duidelijk onderscheiden van de werkingssubsidie. De boekhouding van de vereniging moet het mogelijk maken die kosten op te volgen. Reservenormen kunnen alleen worden getoetst aan het totale resultaat van de organisatie.	<u>Gevolgsgeving 10:</u> Objectieve maatstaven worden opgesteld om de exploitatievergoeding te berekenen door middel van een doorlichting van alle ter beschikking gestelde of te stellen infrastructuur. Gezien de omvang van deze oefening wordt dit in stappen uitgevoerd.
11. De functionele entiteit moet de resultaten van haar toezicht op de exploitatie van overheidsinfrastructuur altijd opnemen in een verslag. Als verschillende toezichthouders betrokken zijn bij het toezicht, is het raadzaam dat alle toezichthouders over hun bevindingen schriftelijk rapporteren en dat de minister in de overeenkomst een bepaling opneemt die onderling overleg stimuleert.	<u>Gevolgsgeving 11:</u> In toekomstige overeenkomsten wordt meer gestructureerd overleg tussen de toezichthouders voorzien. De verslagen van de toezichthouders die betrekking hebben op de infrastructuur worden toegevoegd aan het dossier over de infrastructuur en ter beschikking gesteld van de toezichthouders.

Stuk: Collectiebeheer tijdens de renovatiewerken in het KMSKA, Bijlage bij brief N09- 3702459- B08 (23 juli 2013)	
1.Het KMSKA dient procedureafspraken schriftelijk vast te leggen, bij voorkeur in een procedurehandboek.	<u>Gevolggaveing 1:</u> Procedures inzake collectiebeheer werden schriftelijk vastgelegd. Het actualiseren van de verschillende procedures werd opgenomen als doelstelling in het ondernemingsplan in 2012 en 2013. De aanwinstenprocedure werd in 2011 geactualiseerd. Het actualiseren van volgende procedures loopt en wordt eind 2013 afgerond: - schade aan de collectie - standplaatswijziging - inkomende objecten - uitgaande objecten Het actualiseren van volgende procedures wordt opgenomen in de planning voor 2014: - Transporten - Registratie - Inkomende bruiklenen - Risicobeheer - Verzekering en indemniteit - Audit
2. Het KMSKA dient regelmatig inventarisatiecontroles uit te voeren en de opgestarte conditiecontrole projecten voort te zetten.	<u>Gevolggaveing 2:</u> Deze aanbeveling is gerealiseerd. Het uitvoeren van inventarisatiecontroles en conditiecontroles is geïntegreerd in de werking van het KMSKA: langdurige bruiklenen en kunstwerken in gastmusea worden periodiek gecontroleerd, evenals de werken in de verschillende depots.
3.Het KMSKA dient alle beschikbare gegevens in zijn collectie-informatiesysteem in te voeren.	

<u>Gevolggeving 3:</u> Deze aanbeveling is gerealiseerd. Alle basisgegevens met betrekking tot de collectie zijn ingevoerd. De invoer van nieuwe gegevens ten gevolge van onderzoek is geïntegreerd in de werking van het KMSKA.
4. Het KMSKA dient de autorisaties van verplaatsingen van objecten duidelijk te registreren. Bij externe bruiklenen dienen bij de handtekeningen (van de bruikleenemer) de naam en functie te worden vermeld.
<u>Gevolggeving 4:</u> Deze aanbeveling zal worden verwerkt bij het actualiseren van de procedure standplaatswijziging. Dit wordt eind 2013 afgerond.
5. De conditiecontroles en -rapporten dienen zo uniform mogelijk te zijn. Het museum maakt deze rapporten bij voorkeur elektronisch op, zodat het die in het collectie-informatiesysteem kan opnemen. De controles dienen regelmatig plaats te vinden en een passend gevolg te krijgen.
<u>Gevolggeving 5:</u> Conditierrapporten worden opgesteld in Word en rechtstreeks gekoppeld aan de objectinformatie in TMS. Oudere conditierrapporten worden systematisch gedigitaliseerd en gekoppeld aan de objectinformatie in het collectie-informatiesysteem TMS. Voor de volledige deelcollecties papier en beelden werden conditierrapporten opgemaakt, evenals voor de volledige deelcollectie schilderijen. Het actualiseren van de conditierrapporten gebeurt naar aanleiding van elke bruikleen of in het kader van projecten. Het uitwerken van de elektronische opmaak van conditierrapporten in TMS zal worden opgenomen in 2014.
6. Het KMSKA dient verzekeringskwesties te formaliseren, bv. via een ondertekende briefwisseling tussen gemachtigden.
<u>Gevolggeving 6:</u> Het KMSKA heeft de afspraken met de verzekeraar inmiddels geformaliseerd door middel van administratieve bijvoegsels ondertekend door de gemachtigden.
7. De instelling moet te allen tijde beschikken over een geldige verzekeringspolis en zij moet oog hebben voor realistisch verzekerde bedragen.
<u>Gevolggeving 7:</u> Het KMSKA beschikt thans over een geldige polis. Binnen het KMSKA werd de afspraak gemaakt om voor de meerluiken enkel nog de verzekeringswaarde op groepsniveau mee te nemen en te registreren in TMS. Aan de afdeling Collectie onderzoek werd gevraagd de verzekeringswaarde van alle objecten systematisch te bekijken en zo nodig te actualiseren in functie van de gemaakte afspraak. Op dit moment gebeurt dit nazicht ad hoc in functie van een bruikleenaanvraag. Dit zal verder worden opgenomen in 2014.

8. Het KMSKA dient zijn overeenkomsten voor langlopende bruiklenen te optimaliseren. Het moet de bruikleennemer alle nodige informatie bezorgen en de bruikleen nauwgezet opvolgen.

Gevolggaveing 8: Deze aanbeveling is gerealiseerd. De overeenkomsten voor langlopende bruiklenen werden geactualiseerd, de bruikleennemers worden geïnformeerd en de opvolging van de bruiklenen, incl. controle ter plaatse, is geïntegreerd in de werking van het KMSKA.